O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. № 11299

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 11 ноябр пайшанба
Сотувда эркин нархда
№ 223 (2261)

ИШОНЧ ЁРЛИҒИ ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон Республикасининг Саудия Арабистони Подшоҳлигидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ш. Бобохонов ўриндошлик асосида Баҳрайн Давлати Амири шайх Ҳамад бин Исо бин Салмон Ол Халифага ишонч ёрлиғини топширди.

Ёрлиқ топшириш маросимидан сўнг Ўзбекистон элчиси билан Баҳрайн Давлати Амири шайх Ҳамад бин Исо бин Салмон Ол Халифа ўртасида бўлиб ўтган суҳбат чоғида Ўзбекистон Республикаси ва Баҳрайн Давлати ўртасидаги икки томонлама муносабатларни ривожлантириш юзасидан ўзаро фикр алмашилди. Икки мамлакат ўртасида савдо-сотиқ, сармоялар киритиш, туризм, маркетинг ва банк соҳаларида ҳамкорлик қилиш учун кенг имкониятлар мавжудлиги таъкидлаб ўтилди.

«Жаҳон» АА.

ЎЗБЕКИСТОН-ХИТОЙ:

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

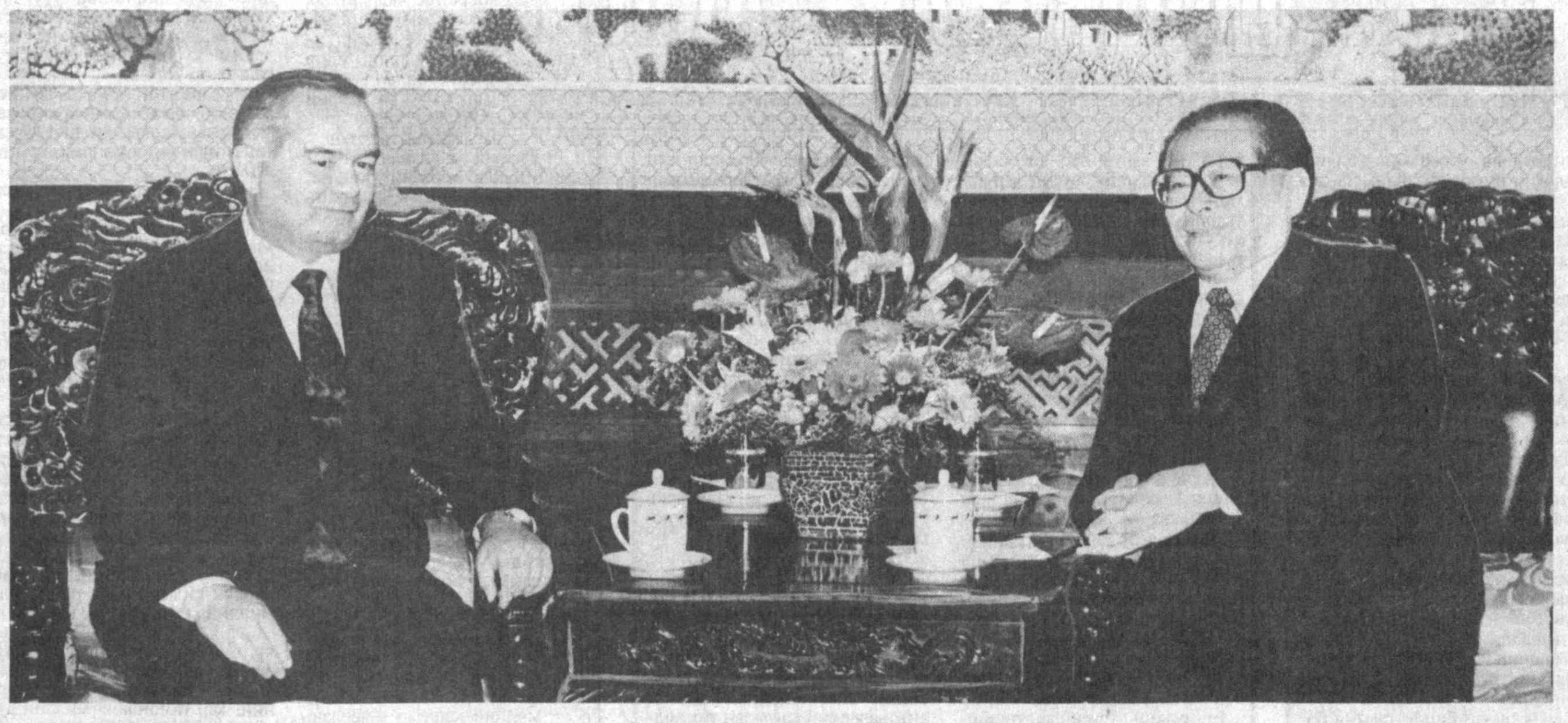

9 ноябр. Пекин. (ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади). Эрталаб Президент Ислом Каримов Хитой Халқ Республикаси халқ қаҳрамонлари ёдгорлиги пойига гул қўйди.

Давлатимиз раҳбари "Гугун" император саройини ҳам зиёрат қилди. Бу мажмуа Пекиндаги ва умуман, Хитойдаги энг диққаттортар маконлардан саналади. Ўз даврида у ерда йигирмадан ортиқ император яшаган. Қўрғон шаклидаги бу шаҳарчада юзлаб бинолар бор. Президент Ислом Каримов императорлар ҳаёти, фаолияти, турмуш тарзи, сарой анъаналари билан танишди.

Куннинг иккинчи ярмида Президентимиз "Дяоюйтай" қароргоҳида ХХР ташқи савдо ва иқтисодий ҳамкорлик вазири Ши Гуаншен ҳамда Хитойнинг етакчи компаниялари раҳбарларини қабул қилди. Учрашувда Ўзбекистон билан Хитой ўртасидаги иқтисодий алоқаларнинг бугунги даражаси икки давлатнинг имконият, салоҳият ва истагига уйғун эмаслиги қайд этилди. Томонлар ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш, савдо-сотиқ ҳажмини ошириш масалаларини муҳокама қилди. Хитойлик ишбилармонлар Ўзбекистон билан алоқаларини кенгайтиришга тайёрлигини билдирди. Мулоқот чоғида амалдаги лойиҳалар ижроси кўриб чиқилди, янгиларини тузиш бўйича фикр алмашилди.

Президент Ислом Каримов Хитойдаги йирик ахборот агентлиги —"Синхуа" мухбирларига интервью берди. У саволларга жавоб қайтарар экан, мазкур ташриф, Хитой-Ўзбекистон алоқалари, Буюк Ипак йўлини тиклаш, халқаро терроргчиликка қарши кураш, минтақавий хавфсизлик каби қатор мавзуларга тўхталди.

Шундан сўнг давлатимиз раҳбари Халқ йиғини уйига борди. У ерда Ислом Каримовнинг Бутунхитой халқ вакиллари йиғини доимий қўмитаси раиси Ли Пэн билан учрашуви бўлиб ўтди. Суҳбат чоғида икки давлат парламентлари ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Хитой парламенти раиси Ли Пэн номидан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шарафига қабул маросими уюштирилди.

Эртага Президент Ислом Каримовнинг ХХР Бош вазири Чжу Жунцзи билан учрашуви режалаштирилган.

(ЎзА)

9 ноябр. Пекин. (ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади). ХХР раиси Цзян Цзэмин мамлакатимиз ҳақида сўзлар экан, шу гапни алоҳида таъкидлади:

"ЎЗБЕКИСТОН МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ЮҚОРИ МАВҚЕГА ЭГА"

"Яқин дўстлик ва қўшничилик алоқаларини ривожлантириш минтақавий тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш ҳамда дунё миқёсида ҳамкорликни ривожлантиришга асос бўлади", деди Хитой раҳбари Ўзбекистон сиёсатига баҳо берар экан.

Пекинда Президент Ислом Каримов билан учрашганидан кейин, ХХР раиси Ўзбекистон раҳбарининг икки томонлама алоқаларни ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси юқори эканини таъкидлади ва бу борадаги хизматларига юқори баҳо берди.

Бугун Хитой матбуотининг асосий диққат-эътибори Президент Каримовнинг ташрифига қаратилган. "Чайна дейли" газетаси, масалан, "Хитой билан Ўзбекистон имкониятларни бирлаштиряпти" сарлавҳаси остида Президентимизнинг ташрифига оид батафсил мақола чоп этган. Унда дастлабки музокаралар, улар натижасида эришилган келишувлар ҳақида ҳам сўз боради.

(ЎзА)

Хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 8-10 ноябр кунлари давлат ташрифи билан Хитой Халқ Республикасида бўлди.

Ушбу ташриф асносида давлатларимиз ўртасида тўққизта ҳужжат имзоланди. Бу ҳужжатлар сиёсат ва иқтисодиётдан то маданият, почта ва телекоммуникациягача бўлган жуда кўп соҳаларни қамраган. Пекинда Президентимизнинг ташрифига катта эътибор қаратилди. Бу давлатимиз раҳбарининг Хитойга учинчи сафари эди. Илгариги ташрифлар ҳам икки томонлама алоқаларни янги босқичга олиб чиққан. Бинобарин, Ислом Каримов илк бошдаёқ мазкур сафар ҳам ўзаро ҳамкорликни янада юқори поғоналарга кўтаришига умид билдирди. Икки давлат раҳбарлари суҳбатлари давомида ўзаро алоқаларни янада яхшилаш учун бор имкониятдан тўла фойдаланишга келишиб олди.

Томонларнинг қарийб барча муҳокама қилинган масалалар юзасидан фикри бир жойдан чиққанини шундан билиш мумкинки, ХХР раҳбари Цзян Цзэмин, ташриф дастури доирасидан ташқари, яна алоҳида учрашув ўтказиш таклифини билдирди. Сафарнинг учинчи куни ХХР раисининг қароргоҳида икки давлат раҳбарларининг мулоқоти давом эттирилди. Айтишларича, Хитойда айни ташриф чоғида айни раҳбар билан икки марта, бунинг устига давлат раҳбарининг қароргоҳида алоҳида учрашиш ҳолати ҳали кузатилмаган экан. Бу, албатта, Ўзбекистон Президентига эҳтиром ва ишонч, давлатимиз ва халқимизга қизиқиш, интилиш ва юксак ҳурмат белгисидир.

Энди давлатлараро муносабатларда асосий мезонлардан бири бўлган савдо-иқтисодий алоқалар хусусида.

Бу борада алоҳида қайд этиладиган муҳим жиҳат бор. Хитой, гарчи у БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоси бўлса-да, ривожланаётган давлатлар сирасига киради ва табиийки, биринчи навбатда сармоя чиқаришга эмас, аксинча, киритишга интилади. Мамлакатда дунёнинг етакчи фирма ва компаниялари билан кўплаб қўшма корхоналар тузилган, ё яқин ҳамкорлик ўрнатилган. Қарийб барча соҳага хориждан илғор технология жалб қилиняпти. ХХР ўзининг 1,25 миллиардлик нуфуси билангина эмас, иқтисодий қудрати билан ҳам эътиборлидир. Сўнгги йилларда мамлакатда иқтисодий ўсиш йилига 8-10 фоизни ташкил этяпти. Дунё бўйича хорижий сармоянинг қарийб 20-22 фоизи Хитойга киритиляпти. Бу жуда катта кўрсаткичдир. Лекин Хитойнинг ўзи ҳозирча хорижга сармоя чиқариш учун унчалик катта имкониятга эга эмас. Айни ҳолатни Ўзбекистонда ҳам кузатиш мумкин. Биз хорижий сармоя жалб қилишга, янгидан-янги технологияларни ўзлаштиришга ҳаракат қиляпмиз. Ишлаб чиқариш тизими, техника янгиланмоқда. Лекин Ўзбекистонда кечаётган бу жараёнда Хитойнинг ҳиссаси, афсуски, имконият даражасидан анча паст. Президентимизнинг ХХРга буюрган ташрифи чоғида бу гап бир неча бор алоҳида таъкидланди.

Аслида Ўзбекистон ўз минтақасида, Хитой эса Жануби-Шарқий ва Шарқий Осиёдаги марказий давлатлардир. Хитойнинг бирор компанияси Марказий Осиёда иш юритишни истаса, буни Ўзбекистондан бошлагани анча қулай.

Бунинг сабабини қуйидаги рақамлар билан изоҳлаш мумкин. Ўзбекистонда иқтисодий ўсиш йилига 3-4 фоизни ташкил этяпти. Хорижлик сармоядорлар учун яратилган шарт-шароит ва жорий қилинган имтиёзлар ҳам беқиёс. Ўзбекистон тўлов қобилиятига эга бўлган, сиёсий мустақилликни иқтисодий мустақиллик билан мустаҳкамлаётган давлатдир.

Шундай экан, истаган соҳада, аввало, табиийки, иқтисодиёт таянчи ҳисобланган асосий тармоқларда ҳамкорликни изчил ривожлантириш икки томон учун ҳам бирдек фойдали. Бунга мисол сифатида машинасозлик, автомобилсозлик, самолётсозлик, агротехника, қурилиш, телекоммуникация соҳалари, кимё ва енгил саноатни айтиш мумкин.

Масалан, Хитой Ўзбекистондан йигирмага яқин ИЛ-76 русумли самолёт сотиб олиш ниятида. Бу ҳақда шартнома ҳам имзоланган. Лекин бу миқдор кам. Зеро, ИЛ-76нинг бошқа мамлакатлар, жумладан, Форс кўрфази, Яқин Шарқ, Узоқ Шарқ, кўплаб Африка давлатларида ҳам бозори чаққон. Авиацияда у билан рақобатлаша оладиган самолёт жуда кам. Ўзбекистон маҳсулотининг эса баҳоси ҳам, сотилгандан кейинги хизмат кўрсатиш нархи ҳам нисбатан арзон.

Айни гапни автомобилсозлик бўйича ҳам айтиш мумкин. Бизнинг "Нексия"лар Хитой бозорида анча қиммат. Хитой томони ўзбек автомобилларининг нархи, сотилгандан кейин кўрсатиладиган хизмат арзонлаштирилса, уни катта миқдорда импорт қилишга истак билдирди. Лекин бу ерда бошқа — бож масаласи ҳам бор. ХХР ўз қўшнилари — Қозоғистон ва Россия билан бож тарифларини маълум фоиз қисқартиришга келишган. Бу, албатта, бозор иқтисодиётининг қонун-қоидасига уйғун. Лекин теранроқ назар ташласак, Ўзбекистон ҳам Хитой учун қарийб қўшни давлат. Агар давлатларимиз ўртасида бож тарифларини қисқартиришга келишилса, нафақат "Нексия"нинг, бошқа товарларнинг ҳам баҳоси нисбатан арзонлашади.

Музокараларда Ислом Каримов шундай амалий таклифларни илгари сурди. Хитой томони уларни қўллаб-қувватлади.

Яна бир тўхталиш жоиз бўлган масала агротехникага тааллуқли. Ўзбекистонда Хитой минитракторлари синовдан муваффақиятли ўтди. Табиийки, энди бу соҳадаги ҳамкорликни чуқурлаштириш керак. Хитой ҳукумати бу борадаги лойиҳа ижроси учун 100 миллион юан ажратишга қарор қилди. Яъни Хитой тракторларининг Ўзбекистонда ишлаб чиқарилишига келишилди.

Хитой ташқи сиёсати борасида гап кетганида, унинг Ўзбекистон ҳукумати илгари сурган талай таклиф ва ташаббусларни қўллаб-қувватлаганини таъкидламоқ керак. Масалан, Президентимизнинг "Марказий Осиёни ядро қуролидан холи зона" деб эълон қилиш ва Афғонистон муаммосини ҳал қилиш бўйича "Афғонистоннинг қўшнилари ва дўстлари"дан иборат "6+2" гуруҳини тузиш ташаббусларини айтиш мумкин. "Ядродан холи зона" ғояси Хитой томонидан тўла қўллаб-қувватланмоқда. "6+2"да ҳам у бевосита иштирок этяпти.

Хитой ҳам Ўзбекистон каби улкан тарих, маданий мерос, осори-атиқаларга бой давлат. Президент Ислом Каримов Пекинга ташрифи чоғида зиёрат қилган "Гугун" император саройининг ўзи ажойиб тарихий ва маданий меросдир. Саройни кузатар экан, киши ёдига беихтиёр Самарқанддаги муҳташам Регистон мажмуи, Бухородаги пурвиқор Арк ё мафтункор Ситораи Моҳи Хосса, Хивадаги Ичон қалъа тушади.

Булар тарихимиз, маданиятимиз муштарак жиҳатларга эга эканлигидан далолат беради. "Шарқ фалсафаси", "Шарқ маданияти", "Шарқ анъаналари" деганда, ҳам ўзбек, ҳам хитойнинг қадриятлари назарга олинишини бундай мисолларда ҳис этиш мумкин.

Улардан қандай самарали фойдаланиш мумкин? Табиийки, маданият ва санъат, тарих ва бошқа соҳаларда ўзаро ахборот, билим ва тажриба алмашувни кенг йўлга қўйиш керак. Бу сайёҳлик соҳасидаги ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришга ҳам катта туртки бўлади. Масалан, қадим Буюк Ипак йўлини олайлик. Қадимда бу робита неча-неча мамлакатларни боғлаган. Ҳозирги шароитда у тўла қувват билан "ишласа", яъни автомобил йўли ва темир йўл тўла қурилиб ё таъмирланиб ишга тушса, дунё иқтисодиётидаги вазият ўзгаришига шубҳа йўқ. Оддий мисол, экспортчи давлат саналувчи Хитой учун Қора денгиз, Каспий денгизи, Форс кўрфазига йўл очилади. Ўзбекистон ҳам Европа Иттифоқи давлатларидан то Хитойнинг олис портларигача етадиган осон ва арзон транспорт йўлига эга бўлади. Умуман, Буюк Ипак йўли тўла қувват билан қайта ишга туширилса, унинг бўйидаги барча мамлакатлар фойда кўради...

Шундай қилиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг яна бир хорижий сафари якунланди. Ташриф асносида томонлар нафақат икки томонлама алоқаларни қўллаб-қувватлаш, балки уларнинг қамровини янада кенгайтириш, ривожлантиришга келишиб олдилар. Бу эса ташрифнинг асосий мақсадларидан бири эди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент-Пекин-Тошкент.

СУРАТДА: ташриф пайтидан лавҳа.
А. ТЎРАЕВ олган сурат.

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди. Унда комиссия аъзолари, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган сиёсий партияларнинг раҳбарлари ҳамда оммавий ахборот воситаларининг вакиллари қатнашди. Мажлисни мазкур комиссия раиси Н.Комилов бошқарди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига номзодларнинг сайловолди ташвиқотини олиб боришларида қўшимча шароит яратиб бериш ҳамда Олий Мажлис депутатлигига номзодларнинг ишончли вакиллари фаолияти билан боғлиқ айрим масалалар бўйича Марказий сайлов комиссиясининг Йўриқномалари тасдиқланди.

Мажлисда мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ўтказилаётган сайловлар жараёни муҳим босқичга кирганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу босқич, айниқса, сайловолди ташвиқотларини Қонун асосида, адолатли тарзда ташкил қилиш ҳамда Олий Мажлис депутатлигига номзодлар фаолиятининг кафолатларини таъминлаш билан характерлидир. Депутатликка номзодлар сайловолди ташвиқотини юритишда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Қонуннинг 25-моддасига қатъий риоя этишлари шарт. Амалдаги Қонунга мувофиқ, сайловолди ташвиқоти депутатликка номзодлар Марказий сайлов комиссияси томонидан рўйхатга олинган кундан эътиборан бошланди. Депутатликка номзодларга оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда, шунингдек, ўз сайловчилари билан ҳам йиғилишларда, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклдаги учрашувларни ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади. Мажлисда Олий Мажлис депутатлигига номзодларга ишончли вакилларни танлаш, улар фаолиятини тўғри ташкил этиш борасида Қонунда кўрсатилган барча талабларга оғишмай амал қилиш муҳим аҳамиятга эга экани таъкидланди.

Мажлисда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайловига тайёргарлик кўриш юзасидан Жиззах ва Сирдарё вилоят ҳокимликларининг ахборотлари тингланди.

Мажлисда Марказий сайлов комиссиясининг ваколат доирасига кирувчи бошқа масалалар ҳам муҳокама этилди.

(ЎзА)

ҚИЗҒИН ПАЛЛА

Хоразм вилоятининг барча шаҳар ва туманларида сайлов округлари комиссиялари аъзолари, фуқаролар йиғинлари ҳамда маҳалла раислари иштирокида ўтказилган сайловларни ташкил этиш ва ўтказиш масалаларига бағишланган семинар-кенгашларнинг фойдаси катта бўлди.

Айниқса, Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи Урганч шаҳридаги 204-Абулғози Баҳодирхон сайлов округидаги семинар-кенгаш сайлов округлари ҳамда участкалари раҳбарларининг, шунингдек, оддий сайловчиларнинг фаол иштирокида ўтди. Унда сўзга чиққан вилоят сайлов комиссияси аъзолари, ҳуқуқ ва тарғибот маркази ходимлари анжуман иштирокчиларининг қатор саволларига жавоб қайтардилар.

Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 205-Хива, 206-Ичон қалъа, 201-Гурлан, 215-Янгиариқ сайлов округлари сайлов комиссиялари фаолияти ҳам алоҳида эътиборга лойиқ. Уларга ажратилган бинолар олдидаги манзилгоҳ кўрсаткичлари, назарга ярқ этиб ташланувчи кўргазмали воситалар сайловчиларни бефарқ қолдирмайди.

Комиссия ишлаши учун ажратилган бино ва хоналар замонавий алоқа воситалари, техник-ёзув ускуналари, компьютер, факс, нусха кўчириш аппаратлари, сайловларни ўтказишга оид қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар, зарурий йўриқномалар билан таъминланган.

Сайловолди тарғибот ва ташвиқот ишларини талаблар даражасида олиб бориш мақсадида Матбуот маркази иш бошланганлиги айни муддао бўлди. У ўзининг қатъий иш режаси асосида шу пайтгача бир неча матбуот конференциялари ўтказди. Матбуот маркази, шунингдек, «Камолот» жамғармаси вилоят бўлими билан ҳамкорликда «Сайлов ва ёшлар», «Мен ўз келажагим учун овоз бераман» мавзуларида учрашув ўтказишни режалаштирган.

Маҳаллий кенгашларга сайлов ўтказувчи округларда ҳам ишлар авжида. Навбатчилик ташкил этилган. Урганч шаҳар кенгашига сайлов ўтказувчи 23-Истиқлол сайлов округи ҳудудидаги сайлов участкасида унинг раиси Қодир Бобожоновни ёшлар даврасида учратдик. У биринчи марта овоз беришга шайланаётган йигит-қизларга мамлакатимизда сайловлар ҳар томонлама қонунийлик, адолат асосида ўтказилаётгани, халқимизнинг мустақиллик туфайли ушалган орзулари, сайлаш ва сайланиш ҳуқуқлари тўғрисида завқ билан гапириб бераётган экан.

Сайловларга ҳозирлик янада қизғин ва масъулиятли паллага кирганлигини вилоят аҳли чуқур ҳис этмоқда. Рўйхатга олинган номзодларнинг тарғиботи тенглик ва одиллик асосида бошлаб юборилди.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Тожикистон халқи ўз иродасини ифода этди — И.Раҳмонов Тожикистон Президенти лавозимига қайта сайланди

У ўз Ватанини жангари ва терроргчилардан тозаламоқчи. Сайлов натижаларининг таҳлили шундан далолат берадики, Президентнинг айни мана шу мақсади учун тожик халқи унга яна бир бор ишонч билдирди.

Яқинда Қирғизистон жанубида содир бўлган терроргчилик ҳаракатлари Ўзбекистон жамоатчилигининг ғазабини қўзғади. Ҳозир халқимиз Тожикистоннинг шарқий туманларидаги вазиятни диққат билан кузатиб турибди. У ерда бир неча ойдан буён ўрнашиб олган жангари ва терроргчилар Марказий Осиёнинг миллионлаб аҳолисининг тинч ва осойишта ҳаётига раҳна солмоқда. Токи қўшни давлатда барқарорлигимизга хавф сақланиб турар экан, биз хотиржам яшай олмаймиз.

Бугунги кунда минтақамизнинг ҳар бир соғлом фикрловчи фуқароси шу нарсани яхши англайдики, қаердан озиқланаётган бўлишидан қатъи назар, терроргчиларнинг илдизини қирқиб ташламас эканмиз, биз ва фарзандларимизнинг хавфсизлиги ва барқарорлиги таъминланмайди.

Ўтган шанба, 6 ноябр куни Тожикистонда ўта муҳим воқеа содир бўлди. Унинг натижалари келгуси етти йил давомида мамлакатнинг сиёсий майдонида кучларнинг жойлашувига, ижтимоий-сиёсий тараққиётга бевосита таъсир кўрсатиб, жанубий қўшнимизнинг ташқи сиёсати йўналишини белгилаб беради. У ерда президентлик сайловлари бўлиб ўтди ва Имомали Раҳмонов иккинчи муддатга мамлакат президенти этиб сайланди.

Тожикистонда президентлик сайлови мобайнида тинчлик жараёни хавф остида қолди. Сайлов муддати яқинлашгани сайин Бирлашган тожик мухолифати мамлакатдаги сиёсий вазиятни янада кескинлаштирди. Мухолифат Мажлиси Олийнинг фавқулодда сессияси чақирилиши ва президентлик сайлови муддатининг кўчирилишини талаб қилди.

Бу талабларни президентликка С.Қувватов ва С.Тўраевнинг номзодларини кўрсатган Тожикистон Демократик партияси ҳамда "Адолат" партияси қўллаб-қувватлади. Бироқ ушбу партиялар етакчилари бу масала бўйича ўзларининг Тожикистон Ислом Уйғониш партияси билан ҳамфикрлигини тактик хусусиятга эга эканлиги билан изоҳлади. Уларнинг дастурлари эса Тожикистон Ислом Уйғониш партияси мақсади ва вазифаларидан тубдан фарқ қилади.

Шуни қайд этиш лозимки, айнан президентлик сайлови Тожикистон Ислом Уйғониш партияси ва Бирлашган тожик мухолифати раҳбарияти ўртасида ихтилоф туғдирди. Бу воқеалар икки сиёсий ташкилот етакчиси С.А.Нурийнинг 15 октябрда эълон қилган кескин баёнотидан бошланди. У президентлик сайлови муддатини ўзгартиришни талаб этиб, акс ҳолда жорий йилнинг 18 октябригача мухолифат вакиллари Миллий келишув комиссияси таркибидан чиқади, дея пўписа қилди.

С.А.Нурийнинг ушбу баёноти мухолифатнинг кўпгина соғлом фикрли вакилларини ўзларининг Бирлашган тожик мухолифатига /БТМ/ бўлган муносабатини қайта кўриб, унинг таркибидан чиқиб кетишига сабаб бўлди. Мухолифатнинг яна бир таниқли етакчиси Х.Тўражонзода юқоридаги баёнот анчагина масъулиятсиз даражада берилгани ҳамда раҳбариятнинг фикрини тўла акс эттирмаслиги ҳақида гапирди. Шунингдек, у БТМнинг ўз вакилларини Миллий Ярашув Комиссиясидан чақириб олиши ва президентлик сайловини бойкот қилиш ҳақидаги қарорини мутлақо қўллаб-қувватламаслигини билдирди.

(Давоми 2-бетда).

ДОЛЗАРБ МАСАЛАГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг "Ўзбекистон XXI асрга интилмоқда" деб номланган китобида ўртага қўйилган вазифалар ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг "Давлат ва касаба уюшмалари ўртасидаги ижтимоий шерикчилик тамойилларини изчил равишда татбиқ этиш борасидаги тадбирлар" тўғрисидаги қарори қандай бажарилаётганига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда республика Вазирлар Маҳкамаси, Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Марказий банк, Меҳнат вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги ходимлари иштирок этди.

Суҳбат чоғида бу борада муайян ишлар амалга оширилганини таъкидланди. Айни пайтда касаба уюшмалари тизимида бўлиб ўтаётган ҳисобот-сайлов кампанияси чоғида кўтарилаётган долзарб масалаларни зудлик билан ҳал этиш юзасидан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш зарурлигига эътибор қаратилди.

Л.СУВОНОВ,
ЎзА мухбири

Адолатли сайловлар — демократия кўзгуси!

МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ — ЯРАТУВЧИЛИК ВА ФАРОВОНЛИК АСОСИ

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ САЙЛОВОЛДИ ҲАРАКАТ ДАСТУРИ

1991 йил 31 август — Ватанимиз Мустақиллигининг эълон қилиниши тарихдаги буюк бурилишдир. Авлод-аждодларимиз орзу-истаклари амалга ошди. Жаҳон харитасида янги Ўзбекистон Республикаси пайдо бўлди.

XIX асрнинг учинчи чорагида Россия империяси мустамлакачилик зулми, 1917 йилги октябр тўнтаришидан кейин эса, коммунистларнинг ҳукмронлиги остида ўз мустақил давлати, маданияти, маънавияти каби эркин ва озод инсон учун зарур бўлган қадриятлардан маҳрум этилган ўзбек халқининг қонуний миллий ҳуқуқи яна қайтадан тикланди. У ўз мустақил давлати, асос ҳақ-ҳуқуқлари, овози, эрки, руҳининг тугал соҳибига айланди.

80-йилларнинг охири — 90-йилларнинг бошида Президент Ислом Каримов бошчилигида собиқ Иттифоқдан мустақил давлат сифатида ажралиб чиқиш учун ҳаракат пайдо бўлди. Ислом Каримовнинг изчил, дадил сиёсати марказнинг мустамлакачилик сиёсатини сақлаб қолиш, уринишларига қарши олиб борган мардона курашлари натижаси ўлароқ, ҳали Иттифоқ давридаёқ Ўзбекистоннинг ўз мустақил тараққиёт йўли, миллий давлат манфаатларидан келиб чиққан ички ва ташқи сиёсати шаклланди.

Миллий истиқлол мамлакатимизда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига асосланган демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш учун шарт-шароитлар яратиб берди. Тарихан қисқа даврда демократик институтлар шаклланди, фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат қуриш учун ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий шароит етилиб келмоқда.

Республикада муҳим аҳамият касб этган ижтимоий барқарорлик, миллатлараро аҳиллик, тинчлик каби қадриятлар асосида мамлакатимизда ислоҳотлар муваффақият билан амалга оширилмоқда. Ислоҳотлар ўз ижобий натижаларини бермоқда. Ривожланишнинг «Ўзбекистон модели» жаҳон жамоатчилиги томонидан тан олинмоқда.

Мустақил миллий давлатчиликни оёққа бостириш, ноёб маънавий сиёсатнинг — миллий уйғонишнинг маҳсули сифатида 1995 йилнинг ўрталарида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ташкил топди.

Партия теран миллий руҳ ва дунёқарашга эга бўлган, миллий ўз-ўзини англашга интилаётган, руҳан, қалбан, амалан ватанпарварлик ғояларини ифода этаётган, сиёсий жиҳатдан ўз тақдирини ўзи белгилашга, ўзини ўзи бошқаришга интилаётган, миллий бирлик ва миллий тикланишни пировард ҳаётий мақсадлари деб ифода этаётган фуқароларнинг қарашлари ва манфаатларини муштарак этган сиёсий ташкилот сифатида туғилди.

«Миллий тикланиш» партияси жамиятнинг зиёлилар, миллий тараққиёт йўлидан бораётган мулкдор ва талбиркорлар, ижодий фаолият билан машғул интеллектуал соҳа вакиллари, истиқлол ғоясига берилган ёшлар — талабалар, ўқувчилар, халқчил анъаналарни минг йиллардан буён асраб, ўз қарашларида миллий манфаатларни ифодалаб келаётган қишлоқ аҳли ва бошқа партияга хайрихоҳ ижтимоий табақаларнинг қарашлари, масалалари, манфаатлари ва мақсадларини уйғунлаштирувчи оқим ва сиёсий куч сифатида расмийлашди.

а) Сиёсий мақсадлар:

Партия мамлакатда фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат барпо этиш тарафдоридир. Партия ана шу мақсадлар доирасида Ўзбекистонда миллий демократик давлат барпо этиш концепциясига асосланади. Уни амалга ошириш халқнинг миллий тикланиши билан уйғун кечиши кўзда тутилади.

Ҳозирги даврда мамлакатда миллий тикланишнинг дастлабки босқичи — замонавий давлат барпо этиш жараёни билан боғлиқ ислоҳотлар давом этмоқда. Партия эндиги долзарб вазифалар жамиятдаги миллий қурилиш жараёнларини янада авж олдириш ва чуқурлаштириш, деб билади.

Бу босқичда жамият аъзоларида миллий ўзликни англаш, халқнинг янада маънавий, маданий ва ижтимоий уйғунлашуви, миллий истиқлол мафкурасининг халқнинг умумий дунёқараши сифатида ифодаланиши, миллат дунёқараши ва руҳининг эски тоталитар асоратлардан покланиши, унинг миллий уйғониши жараёнлари янада камолга етиши кутилади. Шунингдек, бу босқичда ўрта мулкдорлар табақасининг қувватга кириши, ҳозирги замон технологияларининг иш жараёнларида янги малакали ишчи ва хизматчилар тоифасининг ижтимоий табақалар сифатида шаклланиши, таълим ва маърифатнинг авж олиши, эркин оммавий коммуникация — ахборот воситаларининг дунёдаги илғор мамлакатлар даражасига етиши, фуқароларда мутелик ва пассивлик руҳиятининг барҳам топиши, давлат органлари, сиёсий партиялар ва жамоат бирлашмаларининг демократик жараёнларга фаол таъсир кўрсатиши, фуқароларнинг сиёсий жараёнларда кенг ва фаол иштироки кучаяди.

Партия фуқароларнинг сиёсий жараёнларда иштирок этишини ҳозирги давр миллий тикланишининг муҳим белгиларидан бири деб билади.

Партиянинг бош сиёсий мақсадларидан бири — фуқаролик жамияти доирасида либерал демократияни ривожлантиришдир. Уни амалга ошириш учун партия фуқароларнинг самарали қатнашуви, қарорлар қабул қилишда уларнинг тенглиги ва фаоллигини таъминлаш, халқ сиёсий-ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, ҳокимият органлари фаолияти устидан фуқаролар ва жамоат ташкилотлари назоратини ўрнатиш каби демократик қадриятларни ҳаёт таомилларига айлантиришга интилади.

Партия жамиятни қонунлар бошқариши, ҳокимият органлари эса қонунларни амалий жиҳатлардан ишлашини назорат қилиш анъаналарини ўрнатиш воситасидагина фуқароларнинг сиёсий эркинлигини таъминлаш мумкин, деб ҳисоблайди. Фақат демократик жамиятдагина шахс ривожланиши, ўз ҳаётининг эркин эгаси бўлиши, доим камолотга интилиб бориш имкониятини қозониши кутилади.

Миллий ҳуқуқий давлат ва фуқаролар жамиятини барпо этиш учун фуқароларнинг ташаббускор, фидоий, қонун ва жамият олдида масъуллиги, сиёсий жараёнларда эркин, ихтиёрий ва фаол иштирок этиши талаб қилинади. Бундай қадриятлар ва фазилатлар фақат эркин, мустақил фикрловчи, маънавий бой, миллий руҳиятга эга ғайратли фуқаролардагина шаклланиши мумкин. Шунинг учун ҳам партия шахснинг эркинлиги, фуқаролар қарашларининг ва мафкураларнинг плюрализми тарафдоридир.

Шу мақсадларда партия фуқароларнинг давлатни бошқариш ва жамоатчилик фаолиятида кенг ва фаол иштирок этишига, демократик сайлов, жамоат ташкилотларига уюшиш, эркин ахборотлар олиш ҳуқуқларини амалий жиҳатлардан сақланишига, сўз, фикрлаш, матбуот, виждон ва эътиқод эркинликларини демократик жамиятларга хос тарзда ҳимоя қилиш механизмларини ишлаб чиқиш ва татбиқ этишга интилади.

Партия Ўзбекистон жамиятида БМТ томонидан қабул қилинган «Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон Декларацияси» ва «Иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлар тўғрисида»ги халқаро пактнинг тўла рўёбга чиқиши тарафдоридир ва партия ўзининг фаолиятини ана шу эзгу мақсадларни амалга оширишга бағишлайди. Шу мақсадларда партия илғор ва етук демократик мамлакатлардаги сиёсий плюрализм, ижтимоий муносабатларни демократлаштириш тажрибаларини ўрганади ва уларни мамлакатимизнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олган ҳолда ҳаётда қўллашга ҳаракат қилади.

б) Фуқароларни ижтимоий ҳимоя қилишга доир мақсадлар:

«Миллий тикланиш» партияси миллатнинг баркамоллиги ва фаровонлиги манбаи хусусий мулкка эга бўлиш ва эркин тадбиркорлик ҳамда ишбилармонликни ривожлантириш, унга имкон ва шарт-шароитлар яратишга қодир солиқ сиёсатини қўллаш, деб билади. Шунингдек, ҳар бир фуқаро Конституциямизда мустаҳкамланганн каби эркин меҳнат қилиш, меҳнат фаолиятини танлаш, меҳнатнинг хавфсиз шарт-шароитларига эга бўлиш, меҳнат ҳақининг кафолатланган ҳажмларига эга бўлиш ҳуқуқи билан таъминланиши партиянинг дастурий мақсадларидандир.

Партия жамият барқарорлигини таъминлаш, ижтимоий адолатни амалга оширишга хизмат қиладиган, кескин. мулкий тенгсизликларни келтириб чиқармайдиган мутаносиб, одил солиқлар сиёсати тарафдоридир. Даромадларни тақсимлаш, ижтимоий ҳимоя қилиш сиёсатини юритишда партия ижтимоий ҳуқуқий давлат барпо этиш учун ҳаракат қилади. Ҳар бир фуқаронинг ижтимоий таъминланганлиги, унинг ўз уйи, қулай ва табиий шароитга эга бўлиши, соғлиги ва саломатлигининг ишончли муҳофаза қилиниши, шунингдек, маънавий ривожланиш учун таълим олиш, маданий қадриятлардан фойдаланиш, бадиий ва техникавий ижодкорлик билан шуғулланиш ҳуқуқлари амалда ўз ифодасини топиши партиянинг муҳим дастурий вазифаларидандир.

Партия ҳар бир фуқаронинг тирикчилик ўтказиши учун маблағ ишлаб топишига имконият яратиш, ҳар қандай меҳнатни эса ўз эрки билан танлаб олиш, меҳнат қилишга ўз эрки билан розилик билдириш каби ҳуқуқларни амалда ва ҳаётда қўллаш учун тадбирлар мажмуасини амалга оширади ва бу ҳуқуқларнинг Парламент томонидан қонунлар ва бошқа ҳужжатлар воситасида мустаҳкамланишига интилади.

Миллий тикланиш аслида оиладан бошланади. Партия оилани ҳимоя қилади. Унинг бутлиги, яшовчанлиги, бахтга қобиллиги, Ватан кишиларини етиштириш ўчоғи бўла билиш салоҳиятини қадрлайди. Партия оилаларда ишлайди. Айниқса, ишловчи оналар меҳнатига ҳақ тўлаш, ҳақ тўланадиган таътиллар беришни ёқлаб чиқади. Болалар ва ўсмирлар мажбурий меҳнатдан муҳофаза қилинишини кузатиб боради.

в) Иқтисодий соҳада:

«Миллий тикланиш» партияси мамлакатда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини янада авж олдириш, ҳуқуқий давлат доирасида либерал руҳдаги иқтисодиётни барпо этишни тараққиётнинг энг мувофиқ йўли деб қарайди. Жамиятнинг иқтисодий тизимини мулкчиликнинг турли шакллари, иқтисодий демократия ташкил этади; истеъмолчи, хусусий тадбиркор, бозор ва рақобатнинг суверенлигини, бунда миллий анъаналар ва хусусиятлар ҳам сақланишини жорий этиш долзарб иқтисодий вазифалардан биридир.

Шу билан бирга, партия бозор муносабатлари жараёнлари натижаларини ижтимоий сиёсат талабларидан келиб чиқиб мувофиқлаштириш сиёсатининг тарафдоридир.

Партия эркин ва демократик иқтисодиётга ўтиш мақсадларида:

— жаҳон бозорига интеграцияни кучайтириш учун фермерлар, ишбилармонлар, тадбиркорларга эркин иқтисодий макон яратиш учун ҳаракат қилади. Мамлакат шароитидан келиб чиқиб ўрта ва кичик бизнесни ривожлантириш, ўртаҳол табақаларнинг мустаҳкамланиб, бўлажак жамиятнинг асосини ташкил этиши учун партиянинг имкониятлари даражасида чора-тадбирлар кўради;

— хусусий ва шахсий секторнинг ривожланиши учун тўсиқ бўлиб турган бюрократия, таъмагир амалдорлар, ижтимоий йўналтирилган бозор муносабатларига мухолиф нуқтаи назардаги мафкуравий қарашларга қарши демократик йўллар ва услублар билан кураш олиб боради, ўрта табақаларнинг манфаатларини партия дастурий мақсалларида ифода этади ва унинг бажарилиши учун ҳаракат қилади;

— узоқ муддатли мақсадларга асосланган ишончли айирбошлаш ва имкониятларни таъминлаб туриш мақсадларида барқарор пул ва валюта тизимини барпо этишни таклиф этади;

— иқтисодиёт соҳасида атроф-муҳитга зарарли таъсир кўрсатмайдиган технологиялар, корхоналар ва хўжаликларнинг кўпайишига, илдиз отишига муҳим аҳамият беради, бозор муносабатлари самарадор ва барқарор бўлиши учун инфраструктурани ривожлантиришга муҳим аҳамият қаратади;

— ишсизликнинг олдини олиш мақсадларида маҳалла, қишлоқ ва бошқа аҳоли зич жойларда маҳаллий шароитлар ва бозор талабларини ҳисобга олиб кичик бизнесни ривожлантиришни зарур деб ҳисоблайди, хусусий ташаббусни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди, уларни ҳимоялаш мақсадларида ҳукумат олдига таклифлар ва тавсиялар билан чиқади;

— қишлоқдаги деҳқоннинг ерга нисбатан хусусий эгалик тушунчасининг қарор топишига ёрдамлашиш, унинг ишлаб чиқарган маҳсулотидан олинадиган даромад ва фойдаларга ўзи эгалик қилишига эришиш, бу маҳсулотларга нисбатан харидорлар топишда унга мустақиллик бериш, деҳқонларнинг иш ҳақлари ва маҳсулотларини сотишдан келадиган маблағлари қатъий ва ўз вақтида тўланишини назорат қилиб боради, бу соҳадаги муаммоларни ҳал этиш учун Олий Мажлис сессияларига ва давлат органларига ташаббуслар билан чиқади.

Иқтисодиёт соҳасидаги яқин вазифалар:

— бозор муносабатлари иқтисодиётига ўтишни туғаллаш;

— мулкни хусусийлаштиришдан иқтисодиётни демократлаштириш ва эркинлаштиришга ўтиш;

— иқтисодиётдаги давлатнинг ролини, унинг иқтисодиётга таъсирини бозор қонун-қоидаларига тўсқинлик қилмайдиган меъёрларга келтириш;

— меҳнат унумдорлиги ва аҳоли бандлигини ошириш ҳисобидан ишлаб чиқаришнинг барқарор юксалишини таъминлаш, аҳоли жон бошига ялпи миллий маҳсулот ишлаб чиқаришни дунёдаги ривожланаётган мамлакатлар даражасига етказиш;

— аҳолининг истеъмоли даражасини кескин кўтариш ва уни ривожланаётган мамлакатлар даражасига етказиш, қашшоқлик даражасини камайтириш, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни тирикчилик минимуми билан таъминлаш.

XXI аср бошларидаги вазифалар:

— янги асрда илғор технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, ишлаб чиқаришда чуқур структуравий ўзгартиришларни амалга ошириш;

— миллий иқтисодни жаҳон иқтисоди билан интеграциялашга эришиш, мамлакатнинг экспорт потенциалини кескин ошириш;

— меҳнат унумдорлигини юксалтириш асосида мамлакат иқтисодий салоҳияти имкониятларини ишга солиб, миллий иқтисодий ривожланиш даражасини дунёнинг иқтисодий ривожланишининг ўртача даражасига етказишга эришиш.

Стратегик вазифалар:

— Ўзбекистон иқтисодини ривожланган мамлакатлар даражасига олиб чиқишга эришиш;

— Ўзбекистон иқтисодиётидаги технологик ўзгаришлар жараёнига ялпи тус бериш;

— аҳоли истеъмоли даражасини ривожланган мамлакатлар кўрсаткичларига етказиш;

— партия стратегик вазифаларни рўёбга чиқариш жараёнларида асосий устуворликни долзарб ва яқин мақсадларни бажаришга қаратади;

— ўтиш ислоҳотлари ўз ниҳоясига етиб борган сари давлатнинг бош ислоҳотчилик функцияси барҳам топиб боради. Бозор иқтисодиётига ўтиш тўла амалга ошгач, иқтисодиётнинг ўзини ўзи мувофиқлаштириш ва тартибга солиш тамойилларига устуворлик берилади;

— иқтисодиётни ижтимоий сиёсат юритиш ҳисобига давлатнинг мувофиқлаштириб туриш функцияси бозор муносабатларининг ўз-ўзини бошқариб туриш тамойилининг бир қисми бўлиб қолади.

г) Маънавият соҳасида:

● Партия ўзбек халқининг маънавий-маданий меросига, миллий бадиий-фалсафий, ахлоқий, ижтимоий-сиёсий тафаккурига, имон, адолат, эътиқод қадриятлари ва комил инсонни шакллантириш ғоя ва анъаналарини қайтадан тиклашга ҳаракат қилади.

● Миллий давлат ҳокимиятининг манбаи эканлигини назарда тутиб, партия ўзининг бутун куч-ғайратини келажаги буюк бўлган Ўзбекистонни барпо этувчи маънавиятли, маърифатли, маданияти юксак авлодларни шакллантиришга қаратади.

● Партия маънавий-маданий тажриба ва миллий анъаналарни ҳуқуқий демократик давлат, фуқаролик жамияти тамойиллари талабларидан келиб чиққан ҳолда миллий дунёқараш ва ўзликни англашнинг замонавий қадриятларини шакллантиришга, миллий истиқлол мафкурасини миллатни бирлаштирувчи кучли ва таъсирчан омилга айлантиришга интилади.

● Миллат руҳиятини маънавий қуллик, давлатга ва жамиятга бегоналик, боқимандалик, ижтимоий пассивлик, ташаббуссизлик, қўрқув каби салбий иллатлардан поклаш, ҳар бир фуқаронинг фикрлаш ва ижодий эркинлигига шароит яратиш.

● «Миллий тикланиш» партияси маънавий-маърифий соҳанинг миллий ва умумбашарий қадриятларни Ўзбекистон Республикаси Конституцияси белгилаб берган ҳақ-ҳуқуқлар, меъёрлар, шунингдек, бошқа қонунлар мажмуи доирасида қуйидаги асосий йўналишларини белгилайди:

— ҳар бир шахс ва халқда Ватаннинг истиқлоли ва истиқболига масъуллик, ер-сув, моддий-маданий бойликлар, миллий қадриятларга эгалик руҳиятини шакллантириш;

— фуқароларда ўз халқининг қадру қиммати, ор-номусини эъзозлаш, уларни ҳимоя этиш, фидойилик, миллий ғурур ва шижоат фазилатларини юксалтириш, жамиятдаги барча миллатларнинг тенглиги, ҳуқуқий кафолатланганлигига эришиш, миллат ва Ватан учун масъулликни янада ривожлантириш;

— ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини шакллантиришдаги фуқароларнинг сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий иштирокларини маънавий қадриятлар асосида кечишини таъминлашга ҳаракат қилиш, демократик қадриятлар, сиёсий ва ҳуқуқий маданиятни юксалтиришни миллий ўзига хослик билан уйғунлаштириш ва уларни маънавий қадриятлар даражасига кўтариш;

— миллий маънавият ва маданиятга доир меросни ўрганиш, уларни ҳозирги давр ёшларига сингдириш, уларни янги дунёвий қадриятлар билан муштарак бўлишини таъминлаш;

— миллий тикланишнинг асосини миллатнинг эркин фикрлаши, унинг ижтимоий, сиёсий, шахсий ҳаётда мустақил бўлиши, ҳар бир фуқаронинг ўз нуқтаи назарига, ўзи ихтиёр этган мафкурасига эга бўлиши, уларнинг фақат қонунларгагина бўйсуниши ва итоат этиши деб билиш, шунингдек, бу қадриятларни изчиллик билан босқичма-босқич ҳаётга татбиқ этиб бориш;

— комил инсон ҳақидаги ғоялар ва таълимотни кенг тарғиб этиш, уни миллий маънавиятимиз ривожланишининг асосий йўналишларидан бири деб қараш, шунингдек, бу қадриятларни замонавий ва демократик ҳаёт тарзи ва умуминсоний қадриятлар билан уйғунлаштириш;

— миллий кадрлар тайёрлаш дастурини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уни амалга оширишда халқ таълими органларига ёрдам бериш, унинг мафкуравий йўналишларини бажаришда фаол иштирок этиш;

— миллий тилни маънавият ривожининг асосий омилларидан бири деб қараш, унинг давлат тили сифатидаги халқаро муносабатлар, илмий, бадиий, ҳаётий муомала, ўзаро алоқа ва бошқа барча соҳаларда янада кенг қўлланилишига эришиш учун ҳаракат қилиш, айни пайтда шу соҳаларда унинг тарихий мазмуни ва шаклий жозибаларини тиклаш, давлат тилини умуммиллий бирдамлик манбаи ва рамзига айлантириш;

— мамлакат ҳудудида ва хорижий мамлакатларда ватандошларимиз томонидан яратилган маданият ёдгорликларини ягона маънавий замин ҳосиласи сифатида баҳолаш, жаҳоннинг турли мамлакатларига чиқиб кетган миллий маданий меросимиз намуналарини уларнинг асл ватани — Ўзбекистонга қайтариш масаласини ҳал этиш учун ҳаракат қилиш.

д) Жамоат ташкилотлари ва давлат органлари билан ҳамкорлик соҳасида:

«Миллий тикланиш» партияси ўз фаолиятини жамият сиёсий тизимига кирувчи барча давлат ва давлат органлари, сиёсий партиялар, жамоат ташкилотлари билан ошкора, тенг ҳуқуқлик асосда ўзаро ҳурмат ва фикрларнинг хилма-хиллигини ҳурмат қилиш асосида йўлга қўяди.

Партия «Кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари» концептуал дастурига амал қилади. Бу борада у ўз олдига қуйидаги вазифаларни қўяди:

— партиянинг Олий Мажлисдаги депутатлар фракцияси «Миллий тикланиш Ўзбекистон миллий мустақиллигининг асосидир» ҳаракат дастурига амал қилади;

— давлат ҳокимиятининг барча даражаларида кадрларни бошқарув ишларига сафарбар қилиш фақат демократик сайловлар воситасида бўлиши учун ҳаракат қилади;

— миллий армиядаги аскарлар ва зобитлар дунёқарашининг Ватанга муҳаббат, садоқат ғоялари асосида шаклланишига доир тадбирлар мажмуасини амалга ошириб боради;

— ирқий, миллатчилик, мустамлакачилик, диний айирмачилик, маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, турли шаклдаги экстремизм, ақидапарастликнинг ҳар қандай кўринишига қарши кураш олиб боради;

— оммавий ахборот воситаларининг эркин, демократик тамойиллар асосида фаолият кўрсатиши учун ҳар томонлама кўмаклашади.

е) Баркамол ёшларни шакллантириш соҳасида:

Партия миллий истиқлол мафкурасини ўз қарашларида ифодалайдиган, ўз фикрлаш ва шахсий ҳаётида миллий маънавият қадриятларига садоқатли, ўз мустақил фикрлаш руҳиятига эга, ватанпарварлик ва инсонпарварлик ғоялари билан суғорилган баркамол ёшларни шакллантиришга интилади.

Партия болалар ва ўсмирлар ўртасида миллий бирлик, миллий давлатчилик ва Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш соҳасида фаолият кўрсатаётган барча жамоат ташкилотлари, жамғармалар, таълим тизими органлари, фуқаролар йиғинлари, маҳаллалар фаоллари билан ҳамкорлик қилади. Ёшлар ўртасида миллий истиқлол мафкураси, миллий маънавият ва маданият, миллий қадриятлар, анъаналар ва урф-одатларни кенг ташвиқот ва тарғибот қилади. Уларнинг ҳар томонлама миллий дунёқарашга эга бўлишлари учун чора ва тадбирлар кўради.

Партия ёшлар ўртасида ишсизликни бутунлай йўқотиш, ёшларнинг бўш вақтларини кўнгилли ўтказиш, улар ўртасида спорт, турли миллий ўйинлар, бадиий-маърифий тадбирлар ўтказиш, шу мақсадларни амалга ошириш учун партиянинг ёшлар қаноти — «Миллий уйғониш» ташкилотини тузиш, ёшларнинг ҳуқуқий ва сиёсий маданиятларини юксалтириш, уларни жамиятни бошқариш учун кенг сиёсий иштирокини таъминлаш чора-тадбирларини кўради.

Партия ўз сафидаги ва унга хайрихоҳ бўлган ёшларни давлат органлари, жамоат ташкилотлари ва бошқа ижтимоий-сиёсий бошқарув фаолиятларида кенг иштирок этишларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди. Давлат ва жамиятни бошқарув органларида кўпроқ янгича фикрлайдиган ёшлар бўлиши учун ҳаракат қилади. Бу соҳадаги муаммолар юзасидан давлат органларига таклифлар ва тавсиялар, ташаббуслар билан чиқади.

Ёшларнинг илмий ва техникавий ижод эркинлиги давлат томонидан кафолатланиб, уларнинг илмий ва техникавий ривожланишдаги ижодий иштирокларини рағбатлантиришга муҳим эътибор қаратади.

Тожикистон халқи ўз иродасини ифода этди — И.Раҳмонов Тожикистон Президенти лавозимига қайта сайланди

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бирмунча вақт илгари, Тожикистон Ислом Уйғониш партияси қурултойида Тўражонзода И.Раҳмоновнинг президентлик лавозимига сайланишини қўллаб-қувватлади ва бу ишини "мамлакатда тинчликни сақлаш мақсадида" қилгани билан изоҳлади. Унинг фикрича, "мамлакатда яқиндагина бир-бири билан жанг қилган кўп сонли қуролланган гуруҳлар сақланиб турган бир шароитда, фақат ҳозирги президентгина барқарорликни таъминлаши ва тинчлик жараёнининг давом эттирилишини кафолатлаши мумкин". Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, шунингдек, "Тожикистон Ислом Уйғониш партияси етакчисининг ультиматив тарздаги кескин позицияси, хусусан, Миллий Ярашув Комиссияси фаолиятини путур етказиш йўлига буриш, сайловнинг бойкот қилиниши - мамлакатдаги ижтимоий-сиёсий вазиятни жиддий равишда кескинлаштириб юбориши ва тинчлик жараёнини хавф остига қўйиши мумкин",- деди.

Воқеаларнинг бу тариқа ривожланишидан ташвишга тушган Мулоқот гуруҳи БТМ томонидан Миллий Ярашув Комиссияси фаолиятининг бойкот қилиниши мобайнида - 25 ва 26 октябрда ҳар икки томон - БТМ ва ҳукумат иштирокида икки марта учрашув ўтказди. Мулоқот гуруҳи ўз позициясини қуйидагича изоҳлади: президентлик сайлови Умумий битимга, бинобарин, Мулоқот гуруҳи мандатига киритилмаган.

Парламент сайлови Умумий Келишув ва Миллий Ярашув Комиссияси фаолиятининг якунловчи босқичидир. Бундан сўнг Мулоқот гуруҳи БТМни бойкотдан бош тортиш ва Миллий Келишув Комиссиясидаги фаолиятини давом эттиришга ундади. У, шунингдек, ҳар икки томонга Умумий битимни бажаришга тайёрлигини билдирувчи Меморандум қабул қилишни тавсия этди. Бунда қайд этилдики, Умумий Битимга мувофиқ, Миллий Ярашув Комиссияси ишчи гуруҳи томонидан келгуси йилнинг феврал ойига белгиланган республика парламентига сайловлар тўғрисидаги қонун лойиҳаси тайёрланади.

Вазият кескинлашганлиги муносабати билан 29 октябрда Мулоқот гуруҳи навбатдан ташқари мажлис ўтказди. Мажлисда Мулоқот гуруҳи томонидан эндиликда тинчлик жараёнини президентлик сайлови туфайли юзага келган кескин ҳолатдан олиб чиқиш масаласи муҳокама қилинди. Шу муносабат билан БМТ Бош Котибининг Махсус вакили Иво Петров Мулоқот гуруҳига ҳар икки томонга И.Раҳмонов ва С.А.Нурий ўртасида учрашув ўтказишни тавсия этишни таклиф қилди. Бу борада қабул қилинган қарорда махсус қайд этилдики, "бунда президентлик сайлови туфайли бошқа манфаатларнинг кўзланиши" эмас, балки тинчлик жараёни давом эттирилиши ва белгиланган муддатда парламент сайловлари бўлиб ўтгач, уни мантиқий ниҳоясига етказишдан иборат бўлиши керак.

Шундай қилиб, Тожикистонда президентлик сайлови бўлиб ўтди. Халқ ўз иродасини ифода қилди, демак, сайловнинг қонунийлиги шубҳа туғдирмайди. Кузатувчиларнинг фикрига кўра, мавжуд қонунчиликка риоя қилинди. И.Раҳмоновга муносиб рақиб топилмаганига эса, кўп жиҳатдан қонунчиликка риоя этмаган даъвогарларнинг ўзлари айбдор.

Шуниси ҳам равшанки, мухолиф партиялар мамлакатда бўлиб ўтган президентлик сайловининг "ноқонуний"лигини исботлашга ҳаракат қилади. Бунда улар Тожикистондаги ҳозирги вазият анчагина безовта қилиб қўйган бузғунчи кучлар ҳамда халқаро ташкилотларга мурожаат қилади. Бундай мураккаб ва хавфли вазиятда ғолиблар бўлмайди.

Ишонгимиз келадики, Тожикистондаги сиёсий ўйинлар ниҳоясига етмоқда ҳамда Тожикистон ҳукумати ўз ҳудудини жангари ва террорчилардан тозалай бошлайди. И.Раҳмонов шуни яхши тушунадики, бу террорчилар яқиндагина Тожикистоннинг қонуний тузумига қарши курашган, қирғиз халқи бошига кўп кулфатлар солган, ўзбек халқининг нафратини уйғотган эди.

Хорижий мамлакатлар оммавий ахборот воситаларининг хабарига қараганда, Тожикистон Президенти И.Раҳмонов илгари дала командирлари бўлган, ҳозирги пайтда эса ҳукумат вакиллари сифатида фаолият кўрсатаётган кишиларни жиноятчи тўдалар раҳбарларига ультиматум тақдим этиш учун мамлакатнинг шарқий туманларига жўнатган. Тожикистон раҳбариятининг кўрсатмасига биноан, барча жиноятчи ва террорчи тўдалар, жумладан, Тожикистоннинг ҳукумат қўшинлари сафига жалб этилмаган Бирлашган тожик мухолифатининг собиқ жангчилари мамлакатни шу йил 10 ноябрига қадар тарк этиши лозим. Бу маълумотларга қараганда, Тожикистон Ислом Уйғониш партияси раҳбари С.Нурий қўшни мамлакатлар ва Россиянинг ҳамкорликда кескин ҳарбий операция уюштириши эҳтимоли борлигидан хавфсираб, ўзининг жангариларига вақтинча Афғонистонга чекиниш ҳақида буйруқ берган.

Ахборот агентликлари тарқатаётган маълумотларга қараганда, Тожикистон ҳукуматининг бу саъй-ҳаракатларига қарамасдан, Қирғизистон жанубида қонли из қолдирган террорчиларнинг маълум қисми мамлакатнинг шарқий туманларида қолмоқда. Эҳтимол, наркотрафикларнинг иш қобилиятини қўллаб-қувватлаб туриш учун маълум даражадаги "жанговар кузатувчилар" керак бўлади. Бундан ташқари, Президент сайлови якунларидан норози бўлган Тожикистон Ислом Уйғониш партияси раҳбарияти ҳар эҳтимолга қарши, қуролланган ҳамсафларининг бир қанчасини "қўлтиғи"да сақлаб турмоқчи.

Шу йил октябр ойи охирида ўтказилган Мулоқот гуруҳи мамлакатлари вакиллари билан учрашувда И.Раҳмонов С.Нурийга Бирлашган тожик мухолифати мамлакатнинг мухолифат назорат қилиб турган шарқий туманларидан барча жиноятчи ва террорчиларни чиқариб юбормас экан, уларни Ўзбекистон ва Қирғизистон қўшинлари кўмагида йўқ қилиб ташлаши ҳақида кескин баёнот берган эди.

Ҳозир И.Раҳмонов яна етти йил муддатга мамлакат Президенти этиб сайланди. Энди яна, илгари бир қанча марта бўлганидек, конституциявий бурч ҳамда Президентлик ваколати унга Тожикистон заминида муқим бўлиб қолган барқарорлик ва хавфсизликка бўлган таҳдидни бартараф этиш имконини беради. Кўп асрлик тарих ва маданиятга эга бўлган тожик халқи тинчлик билан бунёдкор ҳаёт кечиришга ҳақли, албатта. Шунинг учун ҳам бу мамлакат фуқароларининг кўпчилиги И.Раҳмоновга овоз берди. Янги Президент ўз халқининг ишончини оқлаши лозим. Унинг байналмилал бурчи эса минтақа хавфсизлигига солинаётган хавфга қарши курашни тақозо этади. Бу гал И.Раҳмонов Тожикистон ватангадолар уясига, Интерпол томонидан қидирилаётган жиноятчи террорчилар бошпана топадиган жойга айланиб қолмаслиги учун барча ишни қилишига ишонгимиз келади. Унинг бу ёвузлик билан ҳисоб-китоб қилишга қаратилган саъй-ҳаракатлари ана шундай умид туғдиради. Биз Тожикистонни энг аввал тинчлик ва бунёдкорлик ўрнатилган давлат сифатида кўрамиз. Чунки қўшни мамлакатдаги хавфсизлик ва барқарорлик Ўзбекистондаги хавфсизлик ва барқарорликнинг муҳим шарти ҳисобланади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорликни сақлашга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Республика раҳбарияти бугунги кунда Марказий Осиё учун энг катта хавф бўлган диний экстремизм ва халқаро терроризмга қарши қатъий ва кескин позицияда турибди.

Президент Ислом Каримов Москвада чиқадиган "Время МН" газетасига берган интервьюсида бу хусусда шундай деган эди: "Мени душманнинг ташқи томондан бостириб кириш хавфи эмас, ёш йигитларнинг бошини айлантириб, уларга "таълим" берадиган плацдарм ва базаларни барпо этиш учун диний экстремизмнинг зўрлаб киритилиши ташвишга солади..." ҳамда давом этган эди: "...энг даҳшатлиси шундаки, бу хавф чегара билмайди, у бир давлат, айтайлик, бизнинг жанубий қўшнимиз назорати остида бўлмаган экстремистик марказлардан келиб чиқади..."

Ўзбекистон Республикаси вакилининг октябр ойи охирида Мулоқот гуруҳини ҳуқуқий жиҳатдан ғайриқонуний ҳолда бўлган ҳамда Тожикистон Республикасидаги тинчлик жараёни учун жиддий хавф туғдираётган жиноятчи тўдаларни қурол ишлатиб, террорчилик билан шуғулланиш фактларига ниҳоятда жиддийлик билан қараш лозим эканига даъват этгани ҳам Ўзбекистон Президентининг мана шу фикрларидан келиб чиқади, деб қараш керак.

Президент сайлови ўтказилиши муносабати билан мамлакатда вазиятнинг кескинлашуви Тожикистондаги маълум кучлар яқин орада ўз мақсадларига, жумладан, мамлакат ташқарисидан "шивирлаб" турилган мақсадларга эришиш учун ҳукуматга куч ўтказиш йўли билан таъсир қилиш "тажрибаси"дан қайтгани йўқ, қайтиш нияти ҳам йўқ, деган фикр уйғотади кишида. Бу, аввало, террорчиларнинг муқаддас дин ниқобига беркиниб, ҳозир мамлакат сиёсий ҳаётида иштирок этиш учун қонуний ҳуқуққа эга бўлган ҳомийларига тегишлидир. Бу ўринда уларнинг бугун ҳам, яқин келажакда ҳам кучининг асосий омили - пул, қурол ва истаган пайтда фойдаланиш мумкин бўлган одамлар экани ҳисобга олинмоқда. Унутмаслик керакки, бунинг оқибати янада кенгроқ минтақавий кескинликни келтириб чиқариши мумкин.

Юқорида зикр этилган интервьюда давлатимиз раҳбари бугунги кунда халқаро террорчилик марказлари диний экстремизм марказлари билан қўшилиб кетганини айтган эди. Доғистон, умуман, Россияда, шунингдек, Қирғизистон жанубида юз берган машъум воқеалар бунинг исботидир. Бу воқеалардан қуйидаги хулоса келиб чиқади: Ўзбекистон халқаро террорчиликка қарши курашнинг халқаро тажрибасидан келиб чиқиб, ўз ҳудудини халқаро меъёрлар доирасида барча воситалар билан ҳимоя қилади.

Яшаш, тинч ва бунёдкор ҳаёт кечириш ҳуқуқи ҳар бир фуқаро, сайёрамизда истиқомат қилаётган ҳар бир кишининг муқаддас ҳуқуқидир. Халқаро тажриба шуни кўрсатадики, ҳар бир давлат мамлакат, унинг фуқароларининг хавфсизлиги ва барқарорлигини таъминлаш учун қайси мамлакатдан таҳдид солинаётганидан қатъий назар, ҳар қандай хавф-хатарга қарши барча восита ва усулларни қўллаган ҳолда қарши курашиши керак.

Бизнинг ҳукуматимиз ҳар қандай хавф-хатарнинг олдини олиш, жиноятчи ва террорчилик гуруҳларига зарба бериш, уларни таг-томири билан йўқотиш ҳамда барча қурол-яроғ ва ўқ-дори манбаларидан маҳрум этишга аҳд қилган. Биз тинч ҳаётимизни бузмоқчи бўлиб, биқинимизда турган хавф-хатарга чидаб туришга тоқат қилолмаймиз. Мамлакат хавфсизлиги, бизнинг келажакка қурган режаларимиз ва халқимиз ҳамда келажак авлод олдидаги бурчимиз шуни тақозо этади.

Қодиржон ЙЎЛДОШЕВ.
(ЎзА).

Борди-ю, мен сайлов бюллетенини бузиб қўйсам, овоз бериш ҳуқуқидан маҳрум қилинмайманми?

Б. ЭРГАШЕВ.
Қўқон шаҳри.

Йўқ, маҳрум қилинмайсиз.

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 39-моддасида қайд этилганидек:

«Бузиб қўйилган сайлов бюллетени сайловчининг илтимосига кўра, янгиси билан алмаштирилиши мумкин. Бузиб қўйилган сайлов бюллетенлари ҳисобга олиниши, бекор қилиниши ва алоҳида сақланиши лозим».

САВОЛ ? ЖАВОБ

Саломатлиги туфайли сайлов участкасига кела олмайдиган фуқаролар қандай овоз берадилар?

З. АБДУМАЖИДОВА.
Бекобод тумани.

«Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 38-моддасига кўра:

«Айрим сайловчилар саломатлигининг яхши эмаслиги ёки бошқа сабабларга кўра овоз бериш биносига кела олмаганлари тақдирда, участка сайлов комиссияси уларнинг илтимосига кўра, комиссия аъзоларига овоз беришни ана шу сайловчилар турган жойда ташкил этишни топширади».

ҚАДИМИЙ АЛОҚАЛАРНИ ТИКЛАБ

Кеча Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Хитой Халқ Республикасига давлат ташрифи якунланди

1. Халқаро ҳамкорлик – давр талаби

XX аср якунланиб бормоқда... Унинг сўнгги йилларидаги халқаро сиёсий, ижтимоий, иқтисодий вазият шуни кўрсатмоқдаки, мамлакатлар олдида турган муаммолар, минтақавий хавфсизлик ва барқарорлик масалаларини ҳал қилиш, халқаро терроризм, жиноятчилик ва наркобизнесга қарши кураш, давлатлар ўртасидаги иқтисодий, маданий ва савдо алоқаларини такомиллаштириш каби қатор долзарб масалалар дунё мамлакатлари ва халқларининг ўзаро ҳамкорлиги, ҳамжиҳатлиги орқали ўз ечимини топмоқда. Жаҳон интеграция сиёсати бугунги кунда айнан шуни тақозо этмоқда.

Жаҳон ҳамжамиятида ўзининг муносиб ўрнини эгаллаган Ўзбекистон ҳам халқаро интеграцион жараёнларда фаол иштирок этмоқда. Мустақилликнинг илк йиллариданоқ республикамиз жаҳондаги барча мамлакатлар билан ўзаро тенг ва манфаатли муносабатлар олиб бориш, минтақавий хавфсизликни таъминлаш орқали халқаро тинчлик ва барқарорликни сақлаш, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик каби тамойилларни ўз ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари сифатида белгилаб олди ва ана шу принципларга оғишмай, изчил амал қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг жаҳон мамлакатлари билан муносабатларига назар ташлар эканмиз, жўғрофий жойлашуви, нуфузи, иқтисодиётининг ривожланиш даражаси қандай бўлишидан қатъий назар, турли қитъалардаги давлатлар билан икки томонлама ўзаро фойдали бўлган алоқалар йўлга қўйилиб, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий соҳаларда манфаатли ҳамкорлик ривожланиб бораётганлигининг гувоҳи бўламиз.

Кейинги саккиз йил мобайнида республикамиз билан яқин ҳамкорлик қилаётган ва Ўзбекистонни минтақадаги ишончли ҳамкор деб тан олган мамлакатлардан бири Хитой Халқ Республикасидир.

Қарийб 1 миллиард 250 миллион аҳолига эга бўлган, жаҳондаги энг йирик давлатлардан ҳисобланган Хитой ҳаётида кейинги йилларда салмоқли ўзгаришлар рўй берди. Бу давлат БМТ Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоларидан бири сифатида жаҳон миқёсидаги глобал муаммоларни ҳал этишда фаол иштирок этмоқда. Мамлакатнинг турли минтақаларини қамраб олган эркин иқтисодий ҳудудларнинг ташкил этилиши, саноатнинг қишлоққа олиб кирилиши, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга, чет эл инвестицияларини кўпроқ жалб этишга, экспортни кўпайтириш, импортни қисқартиришга алоҳида эътибор берилиши Хитой иқтисодиётининг юксалишига сабаб бўлди. Бугун бу мамлакат ишлаб чиқармаган ва дунё бозорига олиб чиқмаган маҳсулот йўқ, дейиш мумкин. Тўқимачилик, машинасозлик, телекоммуникация, қишлоқ хўжалиги каби соҳалар кейинги йилларда тез суръатлар билан ривожланди. Хитой ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича дунёда еттинчи ўринга чиқиб олди. Йилдан-йилга иқтисодий ўсиш суръатлари ошиб бормоқда. 1998 йилда бу борадаги кўрсаткич 8 фоизни ташкил этди. Давлатнинг валюта заҳираси 150 миллиард АҚШ долларидан зиёд бўлиб, асосий савдо шериклари АҚШ, Европа ва Осиё мамлакатлари ҳисобланади.

Тарих саҳифаларини варақлар эканмиз, мамлакатларимиз ўртасидаги алоқалар илдизи жуда қадим замонларга бориб тақалиши, Буюк Ипак йўли орқали ота-боболаримиз ўзаро тижорат билан машғул бўлганликлари, фан ва маданият соҳаларида ҳамкорлик қилганликларининг гувоҳи бўламиз.

Ўзбекистон ва ХХР ўртасидаги дипломатик муносабатлар 1992 йилнинг 2 январида ўрнатилди. Ўша йилнинг октябр ойида Ўзбекистонда очилган Хитой элчихонаси, 1995 йилнинг май ойидан бошлаб Пекинда фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон элчихонаси икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини янада кенгайтириш борасида муҳим иш олиб бормоқда. Ўзбекистон Президентининг Пекинга (1992 йил май, 1994 йил октябр) ва Хитой раҳбарларининг Тошкентга (1994 йил апрел, 1996 йил июл) амалга оширган расмий сафарлари чоғида имзоланган ҳужжатлар ўзаро алоқаларнинг янада кенгайиши ва ҳар икки томон учун ҳам манфаатли бўлган истиқболли ҳамкорлик йўналишларини белгилашда муҳим асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг сиёсий йўналишини таҳлил қилсак, Хитой Ўзбекистоннинг Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, минтақани ядро қуролидан холи ҳудудга айлантириш, халқаро терроризм ва наркобизнесга қарши кураш борасидаги конструктив таклиф ва ташаббусларини қўллаб – қувватлаб келаётганлигини кўрамиз. Ўз навбатида Ўзбекистон ҳам ХХРнинг ядро қуроллари синовини тақиқлаш тўғрисидаги ташаббусини маъқуллаганлигини ҳам айтиб ўтиш жоиз. Хитой расмий вакиллари Тошкентда бўлиб ўтаётган халқаро ва минтақавий муаммоларга оид нуфузли анжуманларда фаол иштирок этиб келмоқда.

2. Иқтисодий ҳамкорлик – тараққиёт омили

Ўзбекистон ва Хитой иқтисодий ҳамкорлиги ҳар икки томон учун ҳам манфаатлидир. Ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришда Ўзбекистон - Хитой ва Хитой - Ўзбекистон ҳукуматлараро комиссияларининг салмоқли ҳиссаси бор. Ушбу комиссиялар йиғилишларида ўзаро муносабатлардаги мавжуд муаммоларни тезкорлик билан бартараф этиш, имзоланган ҳужжатларни ҳаётга изчил татбиқ этиш ва ҳамкорликнинг янги устувор йўналишларини белгилаш каби қатор масалалар муҳокама қилинади.

Бугун Ўзбекистон Чин юртига озиқ-овқат маҳсулотлари, пахта толаси, момиқ, нокимё ва кимё маҳсулотлари, минерал ўғитлар экспорт қилаётган бўлса, у ердан қаҳва, чой, пластмасса ва ундан тайёрланган буюмлар, механик ва электрон жиҳозлар, кир ювиш воситалари ва бошқа турли хил халқ истеъмол моллари келтирмоқда. Шунингдек, кейинги йилларда Тошкентдаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган самолётлар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари ўзаро савдо алоқаларининг муҳим қисми ҳисобланади. 1992 йилдан буён Хитойга бир нечта йўловчи ва юк ташувчи самолётлар экспорт қилинди. Бундан ташқари, учувчилар, муҳандис-техник ходимлар тайёрлашда ҳам ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилган бўлиб, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси базасида хитойлик бир неча ўн нафар мутахассис ўз билим ва малакаларини оширди.

Иқтисодий алоқалар самарадорлигини оширишда қўшма корхоналарнинг улуши салмоқли эканлиги ҳаммамизга маълум. Бугунги кунда республикамизда Хитой инвестицияси иштирокида ташкил этилган қўшма корхоналар озиқ-овқат, енгил саноат маҳсулотлари, радиоэлектроника жиҳозларини ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш, маиший ва савдо хизмати соҳаларида фаолият кўрсатмоқда.

Кўп йиллардан бери пойтахтимизда иш олиб бораётган "Зафар", "Сувжиҳозгаз" қўшма корхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар бугун ўз харидорларига эга. Тошкентда "Тексуна интернейшнл лимитед", "Чайнатекс" каби 10 га яқин фирма ва компанияларнинг ваколатхоналари очилган. Жумладан, "Китра энержи инженерия" компанияси Тошкент аэропортини таъмирлаш бўйича ўтказилган тендерда қатнашиб, бу йирик лойиҳани амалга оширишда иштирок этаётган бўлса, "Хуа вей" компанияси телекоммуникация, Хитой экспорт-импорт миллий компанияси темир йўллар қурилиши ва бу соҳага эҳтиёт қисмлар етказиб беришда ҳамкорлик қилиш учун республикамиз иқтисодиётига ўз сармояларини киритмоқда.

3. Шарқ ва Ғарбни боғловчи кўприк

Ўзбекистон Марказий Осиё геосиёсий маконининг маркази ва минтақанинг ҳаво ва ер усти коммуникация йўналишлари туташган чорраҳада жойлашган. Шу сабабли қисқа фурсатда Туркманистон, Озарбойжон ва Грузия темир йўллари тизимидан фойдаланиб, Қора денгиз портларига чиқиш имконияти яратилди. Айни пайтда Буюк Ипак йўли бўйлаб йўловчи ва юк ташишни амалга оширишнинг реал имкониятлари юзага келди. Ўзбекистон, Қирғизистон ва Хитой ўртасидаги ҳукуматлараро битимга кўра, Осиё-Тинч океани минтақаси мамлакатларини Яқин Шарқ ва Европа давлатлари билан боғлайдиган Тошкент-Андижон-Ўш-Эргаштом-Қашқар темир йўли қурилиши ва автомобил йўлини қайта қуриш бўйича олиб борилаётган ишлар Буюк Ипак йўли анъаналарини тиклашнинг амалий исботидир. Ўтган икки йил мобайнида Тошкентда мазкур йўл қурилишига бағишланган қатор халқаро анжуманлар бўлиб ўтди. Унда Ипак йўлида жойлашган мамлакатлар ҳамда халқаро ташкилотлар, молиявий институтлар иштирок этиб, Осиёни Европа билан боғловчи бу йирик лойиҳани амалга оширишда ҳамкорлик қилиш ҳақида келишиб олдилар. Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудидан ва Қирғизистон ҳудудидан ўтадиган автомобил йўлларининг бир қисмини қуришда бош пудратчи бўлганлигини ва молия билан таъминлаганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш жоиз. Бир сўз билан айтганда, Ғарб ва Шарқни бир-бири билан боғловчи кўприкнинг барпо қилиниши Ўзбекистоннинг Хитой ва Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари билан иқтисодий алоқаларини кенгайтиришга имкон яратса, ўз навбатида Хитой маҳсулотларини Европа бозорларига чиқишини осонлаштиради.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Хитой Халқ Республикасига расмий сафари олдидан журналистларга берган интервьюсида, ўзаро манфаатли алоқаларни ўрнатишда, мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланишда транспорт, яъни коммуникация масаласини тезроқ ҳал қилиш лозимлигини алоҳида таъкидлади. **"Бу муаммо, — деди Ислом Каримов, — айрим масалаларнинг тезроқ ҳал қилинишида асосий тўсиқ бўлиб турибди. Хитой орқали жанубий бандаргоҳлар, Япония яқинида жойлашган Шанхайга чиқиш бизнинг энг муҳим стратегик мақсадларимиздан бири. Мазкур ташриф чоғида шу масалани ҳам алоҳида муҳокама қилиш кўзда тутилмоқда. Сабаби — бундай ҳамкорликдан Хитой томони ҳам жуда манфаатдор".**

4. Истиқболли ҳамкорлик йўлида

Юқорида Ўзбекистон ва Хитой муносабатларининг айрим қирралари ҳақида фикр юритдик, холос. Икки томонлама иқтисодий муносабатларда ҳали фойдаланилмаган имкониятлар кўп. Давлатимиз раҳбари бошчилигидаги Ўзбекистон делегациясининг Хитойга ташрифидан кўзланган мақсад ҳам ҳар икки томонда мавжуд бўлган имкониятлардан янада кенгроқ фойдаланиб, мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқаларни юқори даражага кўтаришдан иборатдир.

Ўзбекистон Президентининг Хитойга расмий ташрифини юртдошларимиз билан бир қаторда республикамизда фаолият кўрсатаётган хитойлик дипломатлар, фирма ва компания раҳбарлари, ишбилармон ва тадбиркорлар ҳам диққат билан кузатиб бордилар.

"Ўзбекистон Президентининг Хитойга ташрифи учрашувларга бой ва ниҳоятда самарали бўлганлигидан мамнунмиз, — дейди биз билан суҳбатда Хитойнинг Тошкентдаги элчихонаси учинчи котиби Чан Сюйхун. — Давлатларимиз раҳбарларининг ўзаро суҳбатлари ва кенгайтирилган музокаралар чоғида муҳокама қилинган масалалар ва унинг якунида имзоланган қатор муҳим ҳужжатлар ўзаро муносабатларимизнинг ҳуқуқий базасини мустаҳкамлаш билан бирга, ҳар икки халқ манфаати йўлида амалий ҳамкорликни ривожлантиришга, минтақа ва жаҳонда тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга хизмат қилади".

Ғ. ЖАМОЛОВ.

ЧОРВА ҚИШЛОВИГА ҲОЗИРЛИК

Кузнинг ҳароратли кунлари оёқлаб, қиш эшик қоқмоқда. Чорвадорлар учун энг масъулиятли палла — қишлов яқин.

Қишловнинг муваффақиятли ўтиши эса, аввало, чорва озуқаси етиштиришга боғлиқ. Шу боис ҳам Қувасойдаги «Муян» жамоа хўжалигида ғалладан бўшаган майдонларга озуқа экинлари экилди ва мўл чорва озуқаси етиштирилди. Айни пайтда ўрим-йиғим ишлари тугалланиш арафасида.

СУРАТЛАРДА: жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Шуҳрат Дадабоев ва ижарачи Алишер Нурматов; сут соғувчи Хосият Тоштемирова.

Бахтиёр ЮСУПОВ олган суратлар.

ФАРҒОНАДА БИРИНЧИ

Мана, учинчи йилдирки, Фарғона тумани пахтакорлари пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган шартнома режаларини вилоятда биринчи бўлиб уддаламоқдалар. Бу йил ҳам шу хайрли анъана бузилмади. Тоғолди тумани пахтакорлари 19 минг 775 тонналик хирмон уйдилар. Қабул пунктларига топширилган ҳосилнинг 83,6 фоизи фақат биринчи навларга қабул қилинди. Дастлабки ҳисоб-китоблар даромад салмоғи 760 миллион сўмдан ортиб кетганлигини кўрсатиб турибди.

Водилликлар меҳнат муваффақиятида пахтачиликда ижара пудратининг кенг йўлга қўйилганлиги муҳим омил бўлди. Йил бошида 7845 гектар майдон шартнома асосида 3365 та ижарачи оилаларга бўлиб берилган эди. Ҳозиргача уларнинг 2000 тага яқини режани уддаладилар. Йигитали Қўзиев, Иномжон Исоқов, Содиқжон Ҳошимов сингари ижарачилар эса шартнома шартларини 1,5 ҳисса уддалашга эришдилар. Тўлиқ ижара усулида ишлаётган «Фарғона», Бобур номли, «Гулистон», Ҳамза Ҳакимзода номли, «Янги ҳаёт» жамоа хўжаликларида олинган мажбуриятлар ҳам ортиғи билан адо этилди.

Туман пахтакорлари қўшимча равишда яна 1000 тонна пахта сотишга азму қарор қилдилар.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ИЛМТЕХБАНК» ВА «ТРАСТБАНК»
акциядорларининг шу йил 15 октябрдаги умумий йиғилиши, «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонуннинг 95 ва 97-моддалари, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 49-моддаси ва Марказий банкнинг «Банкларни қайта ташкил этиш тартиби тўғрисида»ги Низомининг 4-бўлимига мувофиқ, «Илмтехбанк»ни «Трастбанк»ка бирлаштириш тўғрисида қарор қабул қилинганини маълум қиламиз.

Бу қарорга Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқаруви томонидан 1999 йил 29 октябрда *(№ 20/9)* розилик билдирилган.

Ҳозирги пайтда банкнинг барча мижозларига «Илмтехбанк» негизида ташкил этилган «Трастбанк»нинг «Пойтахт» филиали банк хизмати кўрсатмоқда.

Шу муносабат билан «Илмтехбанк»нинг барча ҳуқуқ ва мажбуриятлари амалдаги қонунчиликка мувофиқ, «Трастбанк»ка ўтказилганини эслатиб ўтамиз.

Сизни қизиқтирган масалалар бўйича қуйидаги телефонларга мурожаат қилишингиз мумкин: 41-23-43, 41-83-09, 41-32-54.

2282

«ОЗИҚ-ОВҚАТСАНОАТ» УЮШМАСИ КОРХОНАЛАРИ

мулкчилик шаклидан қатъий назар, барча савдо ташкилотларини 2000 йилда озиқ-овқат маҳсулотлари, *қандолатчилик маҳсулотлари, нон ёпиш учун хамиртурушлар, чой, яхна ичимликлар, маъданли сув ва пиво* етказиб бериш учун шартномалар тузиш бўйича

республика улгуржи ярмаркасига таклиф этади.

Ярмарка шу йилнинг 15 ноябридан 17 ноябрига қадар Тошкент вилояти, Қибрай қўрғони, «РОҲАТ» ОТАЖ да ўтказилади.

Маълумотлар учун телефонлар: 41-29-82, 144-08-44, 63-95-35.

2283

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИНИ ЎРГАНИШ МАРКАЗИ

Яқинда Самарқандда жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази иш бошлади. Марказнинг таъсис йиғилишида сўзга чиққан олимлар, ҳуқуқшунослар, маҳаллалар оқсоқоллари бу марказнинг вилоятда ижтимоий, иқтисодий, мафкуравий, тарбиявий жараёнларнинг янада яхшиланишига муҳим ҳисса қўшишини таъкидладилар.

Ҳақиқатан ҳам мустақил мамлакатимизда жамоатчилик фикрини ўрганиш ва унга кенг таянишга эътибор билан қаралмоқда. Негаки, бу соҳада ташкил этилаётган марказлар оммадаги мавжуд фикрларни ўрганиш билан бирга, уни шакллантириш ва оқилона йўналтиришда муҳим восита бўлиб хизмат қилади.

— Мавжуд муаммоларни ўрганиш билан маҳаллий органларга, корхона, ташкилот ва муассасаларга таклиф ва тавсиялар билан чиқиш ниятидамиз, — дейди марказ директори, Самарқанд давлат университети социология кафедраси мудири, профессор Б.Нормуродов. — Ушбу марказ мамлакатимизда демократик ва ошкораликнинг янада ривожланишига ёрдам беради. Негаки, ҳамиша халқ фикри — ҳақ фикр бўлиб келган.

А.САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ахборотлар узатиш тармоғи миллий оператори

UZPAK -Жаҳон ахбороти сизнинг нигоҳингизда-

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

1999 йил 10 октябрдан 15 ноябргача

INTERNETга боғланиш (Dial-Up ON-LINE) - БЕПУЛ

"UZPAK" тармоқларида қайд этиш тўлови барча турдаги хизматлар учун

20 % арзонлаштирилган нархда

Бизнинг телефонлар: 144-82-88, 144-82-87

Тошкент ва барча вилоят марказлари бўйича

2226

«Халқ сўзи»га жавоб берадилар

БОШҚАРУВЧИЛАРГА «ҲАЙФСАН» ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

Газетанинг шу йил 21 октябр сонида «Пул олган уни қайтаришни ҳам билиши керак» сарлавҳали мақола чоп этилган эди. Унда Сурхондарё вилоятидаги бир қатор банклар фаолияти тўғрисида мулоҳазалар билдирилганди.

Мазкур мақола муносабати билан вилоят Халқ банки бошқармасининг бошлиғи вазифасини бажарувчи жаноб Б. Абдураимовдан факс орқали жавоб олинди. Унда, жумладан, шундай дейилади: мақола бўйича Бойсун ҳамда Шўрчи туманлари Халқ банки бўлимларида текширув ўтказилган. Аниқланганки, «Сардор» брокерлик идорасига қарашли ёнилғи қуйиш шохобчаси 1998-1999 йиллар мобайнида савдо тушумини Бойсун Халқ банки бўлимига шартнома тузмаган ҳолда топшириб келган.

Етти юз минг сўм пул, мақолада ёзилганидек, бир ойда эмас, балки 13 иш куни давомида банк томонидан «Сардор» брокерлик идораси ҳисобига ўтказилган. Ҳозирги кунда унинг банк ҳисобида маблағи мавжуд эмас.

Мақолада Шўрчи туман Халқ банкининг ликвидлиги суст эканлиги, узоқ муддатли қарз сўраган фуқароларга кредит бермаганлиги ҳамда юридик шахсларнинг банк хизматидан қониқмаётганлиги танқид қилинган. Лекин омонатлар миқдори олдинги йилларга нисбатан ортиб бораётганлиги текширишда аниқланган.

Шўрчи ва Бойсун Халқ банки бўлимларида аҳоли учун кредит операциялари яхши йўлга қўйилмагани, халқ орасида тушунтириш ишлари талаб даражасида эмаслиги ҳамда юридиқ ва жисмоний шахслар билан ишлаш йўл-йўриқлари қоидага асосан ташкил этилмаганлиги учун мазкур банкларнинг бошқарувчилари — И. Шукуров ва Ш. Музаффаровларга «ҳайфсан» эълон қилинган.

Газета мақоласи барча банк бўлимларида муҳокама этилиб, чора-тадбирлар белгиланган.

Айни пайтда мазкур мақолага Сурхондарё вилоят ИАТ «Ғаллабанк» бошлиғи жаноб Э. Бўтаевдан ҳам жавоб мактуби олинди. Унда таъкидланишича, 1999 йилда Бойсун туман «Работ» жамоа хўжалигидаги «Емчи» фермер хўжалиги (раҳбари Н. Алланазаров) «Бойсундон» корхонасига жами 30289 килограмм ғалла топширган. Шу йилнинг 30 июл куни тўлов ҳужжатлари тақдим этилган. Орадан бир кун ўтиб, яъни 31 июл куни юқорида номи кўрсатилган фермер хўжалигига 402965 сўм маблағ тўлиқ ўтказиб берилган.

Шунингдек, ушбу топширилган ғалла ҳосилининг 3 фоизи қайта ҳисоб-китоб қилиш учун 12327 сўмлик тўлов ҳужжатлари жорий йилнинг 28 сентябр куни банкка тақдим этилган ва шу куннинг ўзида банк томонидан тўлиқ тўлаб берилган.

***ТАҲРИРИЯТДАН:** мақолада фермер номидан «ғалламнинг пулини ололмаяпман» деб кўрсатилганди. Келтирилган жавобдан ва унга илова қилинган ҳужжатлардан кўриниб турибдики, муаллифнинг «Ғаллабанк»ка билдирган эътирозлари ўз тасдиғини топмаган. Мақолани тайёрлаган газетанинг вилоят мухбирига таҳлилий материаллар тайёрлаш жараёнида кишиларнинг оғзаки баёнларига эмас, балки расмий ҳужжатларга таяниш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.*

ТАШКИЛОТ

200 КГ. ЛИ АССЕПТИК ЁКИ ТУНУКА БАНКАЛАРГА ЖОЙЛАШТИРИЛГАН

30% ТОМАТ ПАСТАСИНИ

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН

СОТИБ ОЛАДИ.

Мулоқот учун телефонлар: 41-31-72, 41-27-04, 41-29-94.

2273

«АСБОБСОЗ» ҳиссадорлик жамияти

қуйидаги маҳсулотларни ишлаб чиқаради ва чекланмаган миқдорда сотади:

- Ток қайчи.
- Эшик қулфи.
- Темир қайчи.
- Осма қулфлар.
- Тут ва олма дарахтларини кесадиган қайчи.

Тел: 34-19-41, 34-18-05. *8.00 дан 22.00 гача.*

Манзил: Тошкент ш., О.Зокиров к., 49, (авт. 8, 67).

2275

Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»да кундалик эҳтиёж ва озиқ-овқат маҳсулотлари, озиқ-овқат ҳамда қишлоқ хўжалик техникаси намойиш этилаётган йирик халқаро кўргазма иш бошлади.

Мазкур кўргазма мамлакатимизда бешинчи бор ўтказилмоқда. Ўзбекистон иқтисодиётида эришилаётган ютуқлар, саноат ва қишлоқ хўжалик соҳаларидаги ижобий ўзгаришлар кейинги пайтларда хорижий сармоядорларнинг эътиборини тобора ўзига кўпроқ жалб этмоқда. Шу боис, кўргазмада Германия, Франция, Австрия, Швейцария, Таиланд, ҳатто узоқ Жанубий Африка Республикаси каби дунёнинг ўн бешдан ортиқ мамлакатида фаолият кўрсатаётган ўттиздан ортиқ компания ва фирма ўз маҳсулоти билан иштирок этаётир.

ХАЛҚАРО КЎРГАЗМА ИШ БОШЛАДИ

Тошкент халқаро кўргазмасида анъанавий иштирокчилар билан бирга, ушбу тадбирда илк бор қатнашаётган компаниялар ҳам анчагина. Бу шубҳасиз кўргазманинг самарали ўтаётганидан далолатдир. Зеро, кўргазма хорижий компаниялар вакилларининг ўзбекистонлик ҳамкасблари билан амалий ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлашга, янги қўшма корхоналар ташкил этишга замин яратади.

— Биз Тошкент халқаро кўргазмасида илк бор иштирок этмоқдамиз,— деди, жумладан, Таиланд делегацияси раҳбари, ушбу мамлакат экспортни қўллаб-қувватлаш департаменти вакили Таспол Арунруктаворн журналистлар билан суҳбатда. — Ўзбекистон бозорида Таиландда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар анчагина. Бироқ улар бошқа мамлакатлар орқали етиб келмоқда. Агар биз Ўзбекистон билан тўғридан-тўғри савдо алоқасини ўрнатсак, маҳсулотимиз юртингиз бозорига анча арзон нархда кириб келади.

Юртингизга ташриф буюришимиздан мақсад фақат маҳсулотимизни сотиш эмас, балки Ўзбекистондан ҳам товар сотиб олишдир. Айниқса, бизни Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган тракторлар қизиқтириб қолди. Чунки Таиланд аҳолисининг ҳам аксарият қисми қишлоқ хўжалик соҳаси билан банд. Мамлакатингиздаги сиёсий барқарорлик, халқингизнинг меҳнатсеварлиги, хорижий сармоядорлар учун яратилган шарт-шароит, шубҳасиз бундай алоқаларни янада кенгайтиришда қўл келади.

Кўргазма 12 ноябргача давом этади.

(ЎзА)

САККИЗИНЧИ МАВСУМНИНГ СЎНГГИ СЎЗИ

Футбол: олий лига

Футбол дунёнинг кўпгина мамлакатлари қатори Ўзбекистонда ҳам жадал ривожланмоқда. Бу жараён, айниқса, охирги саккиз йил ичида яққол кўзга ташланди. Шу вақт давомида миллий чемпионатимизнинг савияси кўтарилди, ўйинчиларимизнинг маҳорати ошди, ҳакамларимизнинг тажрибалари бойиди. Куни кеча ниҳоясига етган VIII миллий чемпионат беллашувларини кузатган киши фикримизга хайрихоҳ бўлиши турган гап.

Хўш, ушбу чемпионатнинг аввалгиларидан фарқи асосан нималарда кўринади ?

Энг аввало, олтин медал учун даъвогарлар сони кескин кўпайди. Олдинги йиллари баҳс фақат «Пахтакор», «Нефтчи», «Навбаҳор» ўртасида кечган бўлса, энди уларнинг қаторига «Дўстлик», «Самарқанд», «Хоразм» чарм тўп усталари ҳам қўшилишди.

Иккинчидан, мусобақаларни ташкил этиш ва ўтказиш жараёни халқаро талаблар асосида ўтишига эришилди, келишилган ўйинлар барҳам топди.

Учинчиси ва асосийси, тренер ҳамда футболчиларнинг техник, тактик, жисмоний тайёргарлиги ошаётганлиги, маҳорат, тажриба орттириш бобидаги интилишлар самара бераётганлиги ойдек равшан бўлди.

Мусобақалар ниҳоясига етишига бир тур қолганда олтин медал соҳиби — чемпион жамоа аниқланган бўлса-да, совринли ўринларни эгалловчи ва олий лигани тарк этадиган жамоалар XXX турдан кейингина аниқланди. Бу эса чемпионат беллашувларининг ниҳоятда кескин тус олаётганидан далолат беради.

Жорий мавсумда чиройли ўйин кўрсатиб, ишқибозларини хушнуд этган «Хоразм» футболчилари сўнгги турда ўз майдонларида «Насаф» жамоасини қабул қилишди. 6 ва 24-дақиқаларда мезбонлар В. Баранов ҳамда А. Борисов томонидан киритилган икки тўпига қаршиликлар фақат бир маротаба (Ф. Очилов, 41) жавоб қайтара олишди.

Мазкур турнинг марказий учрашуви, шубҳасиз, Наманганда маҳаллий «Навбаҳор» ва «Самарқанд» ўртасида кечди. Совринли ўринлар учун курашаётган бу икки жамоа беллашувини томоша қилгани йиғилган 30 минг ишқибоз меҳмонлар дарвозасига киритилган икки тўпнинг (Р. Дўрмонов, 48, 69) бевосита гувоҳи бўлишди.

Охирги турнинг қолган учрашувларида эса қуйидаги натижалар қайд этилди: «Бухоро» - «Зарафшон» — 1:1, «Сўғдиёна» - «Андижон» — 5:0, «Металлург» - «Сурхон» — 1:1, «Пахтакор» - «Дўстлик» — 3:2, «Нефтчи» - «Трактор» — 3:0, «Темирйўлчи» - «Янгиер» — 4:2. Якуний турнир жадвалида кўриб турганингиздек, «Дўстлик» олтин, «Нефтчи» кумуш, «Навбаҳор» бронза медали эгалари бўлишган бўлса, «Сурхон» ва «Янгиер» жамоалари олий лига билан хайрлашади. Кейинги мавсумда уларнинг ўрнини Ангреннинг «Семурғ» ва Чирчиқнинг «Кимёгар» жамоалари эгаллайди.

Шундай қилиб, VIII миллий чемпионатимиз ҳам ниҳоясига етди. Ушбу жумла билан мазкур иншоимизни тугатсак бўларди. Бироқ яна бир нарсани мухлисларга айтиб ўтишни бурчимиз деб билдик. Маълумки, футбол бўйича мамлакатимиз терма жамоаси 20-29 ноябр кунлари Бирлашган Араб Амирликларида навбатдаги Осиё чемпионатининг 3-саралаш гуруҳида Ҳиндистон, Бангладеш, Шри-Ланка ва мезбонларга қарши тўп суради.

Куни кеча республика Футбол федерациясида терма жамоа мураббийлари иштирокида ўтган матбуот анжуманида Дубайга борадиган футболчилар таркиби эълон қилинди. Марҳамат, улар билан танишинг:

1. Дарвозабонлар: Бугало, Сафонов, Олимжонов.

2. Ҳимоячилар: Резанцев, Давлетов, Фёдоров, Маталиев, Лушан, Файзиев, Узоқов, Турсунов, Саюн.

3. Ярим ҳимоячилар: Хвастунов, Маъруфалиев, Пирматов, Кошелов, Қосимов, Раҳмонқулов, Ширшов, Акопянц.

4. Ҳужумчилар: М. Шацких, Усмонхўжаев, Ирисметов, Р. Бозоров, Ҳамидуллаев.

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ОЛИЙ ЛИГА ЖАМОАЛАРИНИНГ ЯКУНИЙ ЖАДВАЛИ

Жамоалар	Ў	Ю	Д	М	Т—Н	О
1. Дўстлик	30	20	4	6	79-45	64
2. Нефтчи	30	20	3	7	71-34	63
3. Навбаҳор	30	18	7	5	55-34	61
4. Пахтакор	30	18	4	8	69-42	58
5. Самарқанд	30	15	8	7	57-38	53
6. Андижон	30	12	7	11	53-50	43
7. Хоразм	30	12	5	13	39-40	41
8. Металлург	30	11	6	13	41-44	39
9. Бухоро	30	10	7	13	44-50	37
10. Темирйўлчи	30	11	3	16	53-79	36
11. Насаф	30	10	5	15	42-54	35
12. Трактор	30	9	7	14	42-62	34
13. Сўғдиёна	30	8	8	14	43-52	32
14. Зарафшон	30	8	7	15	37-51	31
15. Сурхон	30	7	9	14	44-54	30
16. Янгиер	30	3	6	21	22-62	15

ЯНГИ ШИФО МАСКАНИ

Сурхондарё вилоятининг Термиз туманидаги "Дўстлик" хўжалигида янги қишлоқ врачлик пункти фойдаланишга топширилди. Олти минг аҳолига хизмат кўрсатадиган бу шифо маскани "1-Деҳқонқурилиш" трести қурувчилари томонидан бунёд этилиб, замонавий тиббий ускуналар билан таъминланди. Эндиликда қишлоқ аҳолиси терапевт, педиатр, акушер-гинеколог, тиш доктори ва бошқа шифокорлар хизматидан фойдаланиш учун шаҳар ёки туман марказига қатнаш ташвишидан қутилди.

Ч. ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

Премьера

«ЖАЛОЛИДДИН МАНГУБЕРДИ»

Халқимиз тарихининг энг мураккаб даврларидан бири Хоразмшоҳлар ҳукмронлик қилган йиллардир. Бу сулоланинг етук вакили — улуғ ватандошимиз Жалолиддин Мангуберди бўлади. Жасоратли фарзанд ота тупроғининг муқаддаслиги учун курашди, уни душманлар тажовузидан асраш учун жонини фидо қилди. Жалолиддин жасорат ва қаҳрамонлик тимсолидир.

Ана шу муносабат билан Ўзбекистон радиосининг «Маориф ва тарбия» бош муҳарририяти халқ қаҳрамони Жалолиддин Мангубердининг 800 йиллик тўйи шарафига саккиз қисмли радиоспектакл яратди. Жалолиддин Мангубердининг сўнгги ҳаёт йўли ҳикоя қилинган ушбу асар Эркин Самандар қаламига мансубдир.

Радиоспектаклни Ўзбекистон радиосининг бош режиссёри Раҳмат Жумаев маҳорат билан магнит тасмасига кўчирди. Асарни тинглар эканмиз, кўз олдимизда буюк ватандошимиз намоён бўлади.

Насриддин Рустамов — Муқимий театрининг актёри — бош қаҳрамон образини яратиш учун ўтказилган танловда ғолиб чиқиб, буюк ватандошимиз ролини маҳорат билан ижро этди. Санъаткорнинг ютуғи шундаки, у асарни тушуна билди, Мангубердининг ватанпарварлик ғурурини аниқ сезди. Ролни ўз овози, ҳолати, ҳис-туйғулари билан тингловчига етказиб бера олди.

Саълаба ролини Ўзбекистон халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати, Ҳамза номли академик театр артисти Яйра Абдуллаева яратди. Саълаба ўқимишли, тарбия кўрган, Шарқ аёлларига хос одоб-ахлоқли, табибчиликдан хабари бор зукко аёл. У Жалолиддинни ўз фарзандидек кўради, дардига малҳам бўлади.

Асардаги Ибн Аммор сиймоси ҳақида ҳам гапиришни истардик. У дунёнинг паст-баландини билган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотган, оғир вазиятлардан чиқиш йўлларини биладиган шахс. Бу образни Ўзбекистон халқ артисти Файзулла Аҳмедов катта маҳорат билан яратди.

Хуллас, Ўзбекистон радиоси Жалолиддин Мангубердининг 800 йиллик тўйига кўп қисмли радиоспектакл яратиб, тўйда муносиб тўёна билан қатнашди.

Ўз мухбиримиз.

"ЎЗХИМФАРМ" ОАЖ

Ҳурматли жаноблар!

Сизнинг эътиборингизга бирлашмамиз томонидан ишлаб чиқарилаётган фармацевтик дори-дармонлар турларини ҳавола қиламиз:

1. ДЎЛАНА ДАМЛАМАСИ – юрак нотекис урганда, сурункали нафас етишмовчилиги, асаб бузилиши, юракнинг ўқтин-ўқтин нотекис уриши ва параксизмол тахикардия ҳолатларида қўлланилади. Кунига 3-4 маҳал овқатланиш олдидан 20 томчидан ичилади.

2. ҚИЗИЛБОЙЧА ДАМЛАМАСИ – ошқозон-ичак йўли, жигар, буйрак касалликлари, шунингдек, гингивит ва стоматитни даволаш, бу касалликларнинг олдини олишда қўлланилади. Кунига 3-4 маҳал 40-45 томчи ичилади. Милкка суртиш ва оғиз чайиш учун бир стакан сувга 30-40 томчи аралаштириб фойдаланилади.

3. ЧУЧУКМИЯ ПРЕПАРАТИ (чучукмия томирининг шарбати, чучукмия томирининг қуюқ аралашмаси) – балғам кўчиришда, ўпка касалликлари, ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак яллиғланишини даволашда қўлланилади.

4. ФИТИН ТАБЛЕТКАСИ – фитин қон ҳосил бўлишига ёқимли таъсир қилади, суяклар тўкималари ўсиши ва ривожланишини кучайтиради. Асаб тизими касалланганда, томирлар уришининг пасайиши, жазавага тушиш, чарчоқ, жинсий заифлик, иштаҳасизлик, рахит ва бошқа хасталикларда қўлланилади.

5. РУТИН ТАБЛЕТКАСИ — қон-томир капиллярлари ўта заифлашиб ҳолсизланиши ва юпқа тортиши билан боғлиқ касалликларни даволаш воситаси.

6. АЛЛАПИНИН ТАБЛЕТКАСИ — томир уриши бузилишига қарши восита. Аллапинин оғриқ пайдо бўлган жойни тузатади ва седатив таъсир кўрсатади.

7. МЕНОВАЗИН – касаллик бошланган жойни беҳуш қилувчи ва оғриқни қолдирувчи хусусиятларга эга. Оғриқ турган жойга кунига 2-3 марта суртиб, терига едирилади.

8. ГАЛАНТАМИН ГУБ 0,5 % 1 мл – холинестераз ва миастенияга қарши восита. Миастенияга қарши, неврит, полиневрит, радикулит билан боғлиқ хасталиклар, мияда қон айланиши бузилишидан кейинги қолдиқ хасталикларда қўлланилади. Тери остига аралаштириб юборилади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАГИ ЯНГИЛИК!!!

9. АНТИСТРУМИН – бўқоққа қарши восита. Хориждан келтириладиган "Йодид-200" дорисининг ўрнини босади. Гипертиоз, эндемия бўқоғи, нафас йўллари яллиғланиб оғриганда худди йод каби фойдаланилади.

Биз шу дориларадан исталганини сотишга тайёрмиз.

Сизни қизиқтирган барча саволлар билан ва қўшимча маълумот олиш учун бизга мурожаат қилинг:

Ўзбекистон Республикаси. Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 23-уй. Тел.: (8-3712) 56-71-66, 56-71-68. Факс: (8-3712) 56-71-67, 54-63-59.

2271

Сиз СКВни тежашни, ўз маҳсулотингизни қадоқлаб берадиган ишончли шерикка эга бўлишни истасангиз, «SANOATQALINQOG'OZSAVDO» очиқ турдаги акциядорлик жамиятига мурожаат этинг.

У ҚУЙИДАГИЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ:

3 ва 5 қатламли гофрокартондан тайёрланган қутилар	-Ҳар хил мақсадларга мўлжалланган, турли ҳажмда, шу жумладан, рангли ва рангсиз босмада босилган
Гофрокартон	- икки, уч ва беш қатламли
Қоғоз	ўраш учун, зичлиги 125/160 гр/м²
Картон	зичлиги 175 дан 350 гр/м². қалинлиги 0,45 дан 0,600 мм. папка, ҳужжатлар тўплами ва ўраш учун
Гофрокартондан тайёрланган лотоклар	- сабзавот, мева ва озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш учун, рангли босмада
Муқовабоп картон	қалинлиги 0,5-2,0 мм
Толали плиталар (ДВП)	Мебел саноати ва уй-жой қурилиши учун
Картон ва гофрокартондан тайёрланган турли хил буюмлар	Халқ истеъмол моллари учун
Босма шакллари (клише)	Картон, гофрокартон ва бошқа қадоқлаш материалларига флексографика усулида босма босиш учун.
Буюртмани бажариш муддати:	- босмасиз ишлар учун 3-5 кун - босмали ишлар учун 7-10 кун

ДОИМИЙ ВА ЙИРИК ХАРИДОРЛАРГА ЮК ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ОРТИБ БЕРИЛАДИ.

ШАРТНОМА ТУЗИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ:

Манзил: 702500, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Гулбоғ қўрғони.
Телефонлар : (37166) 34-452, 37-405, 22-420.
Телефакс: (37166) 26-651, телетайп: 116648, Картон.
Тошкентдаги ваколатхона (3712) 41-81-24, 144-10-78
Самарқанд ш. (3662) 35-42-41
Фарғона ш. (3732) 24-42-13

1532

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎРТА МАХСУС, КАСБ ТАЪЛИМ МАРКАЗИ

Шу йилнинг ноябр-декабр ойларида Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўрта махсус, касб таълим маркази академик лицейлар ва касб коллежларини ўқув-лаборатория ва махсус мебеллар билан таъминлаш мақсадида **сотиб олиш бўйича тендер ўтказади.**

Шу муносабат билан, барча қизиққан корхоналар ўрта махсус, касб таълим марказига ўзларининг тижорат таклифларини юборишларини сўраймиз.

Мазкур таклифлар ўрганиб чиқилгач, Сизнинг корхонангизга тендерда қатнашиш учун таклифнома юборилади.

Тошкент ш. 700078, Мустақиллик майдони-5. Факс: 139-12-60, тел.: 139-12-61.

2270

WWW.CER.UZ (Иқтисодий ахборотнома)

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОЗРЕНИЕ

Ўзбекистонда энг нуфузли тўла рангли нашр

2000 йилга ОБУНА

- Юқори сифатли фин нашри
- 100 бетда энг долзарб ахборот
- Обуна баҳоси:
  хусусий шахслар учун – 1020 сўм
  юридик шахслар учун – 1560 сўм
  (+ етказиб бериш ҳақи)

Обуна индекслари:
шахсий обуначилар учун - 957
ташкилот ва муассасалар учун - 958

© CER Advertising

2284

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитасига қарашли Тупроқшунослик ва агрокимё илмий-тадқиқот институти жамоаси шу институт директори, биология фанлари доктори Рамазон Қўзиевга оналари **ХОСИЯТХОН** аянинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ўзнефтмаҳсулот» акциядорлик компанияси жамоаси компания масъул ходими Рифкат Аҳмадуллинга волидаи муҳтарамаси **МАНСРУР** аянинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгаши котибияти жамоаси «Хориждаги ватандошлар билан алоқа боғлаш» бўлими бош маслаҳатчиси Насруллоҳ Тўрага волидаи муҳтарамаси **Муаззасхон Иноятуллохон ТЎРА** қизининг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Фонон» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси бўлим бошлиғи, физика-математика фанлари номзоди Ҳикматулла Маҳмудовга укаси **Қудрат МАҲМУДОВ**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ЎТБОСАРОВ.
Навбатчи — Ф. САНАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 01.30
1 2 3 4 5 6